

۴- بعد از تایید وزیر مالیه برای سایر ذخایر جهت تأمین مقاصد خاصی که د افغانستان بانک لازم بداند.

۵- مبالغ باقیمانده از منفعت خالص پس از وضع تخصیصات مندرج اجزای (۱-۴) فقره (۱) این ماده تحت شرایط آتی انتقال داده میشود:

- مبالغ اختصاص داده شده مندرج اجزای (۱-۴) فقره (۱) این ماده طوری محاسبه میشوند مانند اینکه از مجرای عواید خالص عملیات بانکی صورت گرفته باشد. در صورتیکه هیچ مبلغ از عواید عملیات ها در منفعت خالص بدست نیامده و یا بعد از تخصیصات قبلی عواید عملیات ها که شامل منفعت خالص بوده، کلاً مصرف شده باشد، چنین تخصیصات طوری محاسبه میشوند مانند اینکه از مدرک منفعت خالص ارزش یابی تحقق نیافته صورت میگیرد.

- باقیمانده عواید خالص عملیاتی در ظرف چهار ماه بعد از اتمام سال مالی بدولت انتقال می گردد و باقیمانده منفعت های خالص ارزش یابی تحقق نیافته (در صورت موجودیت) بحساب ذخیره ارزش یابی که در بیلانس شیت د افغانستان بانک منعکس شده است، تخصیص داده میشود.

(۲) با در نظر داشت احکام این قانون، مجموع بدیهی های پولی د افغانستان بانک عبارت از مبالغ آتی می باشد:

۱- تمام بانکوتها، مسکوکات فلزی در حال دوران (چلند) و اوراق بها دار قرضه صادر شده از طرف د افغانستان بانک که جمع آوری نشده اند.

۲- مبالغ موجود در تمام حسابها که در دفاتر د افغانستان بانک بوسیله حسابداران تحویل داده شده است.

تخصیص اضرار خالص

ماده سی ام:

در صورتیکه د افغانستان بانک در هر سال مالی متحمل ضرر خالص شود، این ضرر به ترتیب آتی اختصاص داده میشود:

۱- در صورتیکه ضرر خالص مرکب از مجموع ضرر خالص عملیات یا فعالیت های بانک و ضرر خالص ارزش یابی تحقق نیافته باشد، مبلغ ضرر خالص عملیاتی بالترتیب بحساب ذخیره عمومی یا سرمایه گذاشته میشود و ضرر خالص ارزش یابی تحقق نیافته بحساب ذخیره ارزش یابی منتقل می گردد و یا در صورتیکه حساب ذخیره ارزش یابی در نتیجه اختصاص این ضرر منفی شده باشد، ضرر خالص بالترتیب به حساب ذخیره عمومی یا سرمایه منتقل میگردد.

۲- در صورتیکه ضرر خالص قسماً در اثر عواید عملیاتی و قسمت اعظم آن در اثر ضرر خالص ارزش یابی تحقق نیافته به میان آمده باشد، ضرر خالص بحساب ذخیره ارزش یابی اختصاص می یابد و در صورتیکه حساب ذخیره ارزش یابی در نتیجه این اختصاص منفی شده باشد بالترتیب به حساب ذخیره عمومی یا سرمایه انتقال می گردد.

۳- در صورتیکه منفعت خالص ارزش یابی تحقق نیافته کمتر از ضرر خالص عملیات باشد، ضرر خالص بالترتیب بحساب ذخیره عمومی یا سرمایه انتقال میگردد.

جبران کاهش در سرمایه

ماده سی و یکم:

(۱) جبران کاهش سرمایه زمانی قابل تطبیق میباشد که د افغانستان بانک به یکی از موارد آتی مواجه گردد:

۱- در صورتیکه پروفورمه بیلانس شیت ماهانه که طبق ماده هفتاد و چهارم این قانون تهیه میگردد، ارزش دارایی ها پایین تر از مجموع بدهی ها و سرمایه دست نخورده مجاز سقوط کند.

۲- در صورتیکه منفعت خالص د افغانستان بانک در پایان هر سال مالی برای افزایش سرمایه مجاز به میزان معادل پنج در صد مجموع مبلغ بدهی های مندرج جزء (۱) فقره (۱) و فقره (۲) ماده بیست و نهم این قانون در جلسات آن در پایان سال مالی نشان داده میشود، کافی نباشد.

(۲) در صورت تحقق حالات مندرج اجزای (۱) و (۲) فقره (۱) این ماده اجراء آتی صورت میگیرد:

۱- در صورتیکه میزان آخرین سنجش رسمی تورم سالانه ۳ الی ۲۰ فیصد باشد، وزیر مالیه در خلال یک ماه پس از دریافت بیلانس شیت، اسناد بها دار قرضه قابل معامله به پول افغانی و نرخ تکتانه بازار که از طرف دولت به نشر رسیده، بهر مبلغی که برای جبران این کمبود کافی باشد، در اختیار د افغانستان بانک قرار میدهد. این حدود تورم هر سه سال یک بار مورد تجدید نظر قرار میگیرد.

۲- در صورتیکه میزان آخرین سنجش رسمی تورم سالانه ۳ الی ۲۰ فیصد نباشد، وزیر مالیه ابتداء تخصیصی را از طریق پروسه تخصیص بودجوی حکومت فراهم مینماید. اگر چنین تخصیص منظور نگردد، وزیر مالیه در خلال یک ماه بعد از دریافت بیلانس شیت، اسناد بها دار قرضه قابل معامله به پول افغانی، با نرخ تکتانه بازار که از طرف دولت به نشر رسیده، بهر مبلغی که برای جبران این کمبود کافی باشد، در اختیار د افغانستان بانک قرار میدهد.

(۳) در صورت تحقق یکی از حالات مندرج فقره (۱) این ماده، شورای ملی کمیسیون تحقیقاتی مشتمل بر متخصصین داخلی و بین المللی را جهت بررسی عوامل تعیین و حسب الزوم پیشنهادات لازمه را ارائه مینماید.

د افغانستان بانک مکلف به همکاری همه جانبه با کمیسیون میباشد، در صورت عدم همکاری، حکم مندرج جزء (۸) فقره (۱) ماده دوازدهم این قانون قابل تطبیق میباشد.

قیود در تخصیص منفعت خالص

ماده سی و دوم:

انتقال یا باز خرید و یا پرداخت مطابق حکم ماده بیست و نهم این قانون که در نتیجه آن دارایی های د افغانستان بانک از بدهی ها و سرمایه دست نخورده و ذخیره آن کمتر گردد، صورت گرفته نمیتواند.

فصل چهارم

قسمت اول

پول

پول رایج و واحد پولی

ماده سی و سوم:

پول رایج و واحد پولی افغانستان "افغانی" بوده و علامه آن "Af" میباشد.

نشر بانکنوت و سکه

ماده سی و چهارم:

- (۱) د افغانستان بانک دارای حق انحصاری نشر بانکنوت و سکه به منظور دوران در کشور می باشد.
 - (۲) بانکنوتهای که مطابق احکام این ماده نشر میشوند، مقدمترین بدیهی در دارائی های د افغانستان بانک شمرده میشوند.
 - (۳) د افغانستان بانک به منظور نشر بانکنوتها و سکه های خود در دفتر مرکزی، دفاتر نمایندگی و فروع خود در کشور ترتیبات مناسب اتخاذ و بانکنوتها و سکه ها را حسب اللزوم جهت دوران عرضه میکند.
 - (۴) بانکنوت ها و سکه هائی که توسط د افغانستان بانک جهت دوران در کشور نشر میشوند، شامل نوتهای تعهدی، حجت، برات یا انواع دیگر اسناد تجارتي مندرج قانون تجارت نمی باشد.
- د افغانستان بانک در رابطه با آنها صرف مطابق احکام این قانون دارای مکلفیت میباشد.

پول رایج و قانونی

ماده سی و پنجم:

- (۱) وسیله پرداخت پول در صورتی پول قانونی و رایج کشور شمرده می شود که توسط بانکنوت و سکه انجام گیرد.
- بانکنوتها و سکه ها برای پرداخت کلیه قروض دولتی و خصوصی در کشور به ارزش اسمی آنها به پول رایج کشور صورت گرفته میتواند.
- (۲) د افغانستان بانک صلاحیت دارد مبلغی را که توسط بانکنوت و سکه پرداخت میشود محدود نموده و ارزش اسمی بانکنوتها و سکه هائی را که پرداخت توسط آنها صورت میگیرد، به مبالغ مشخص، محدود کند.
- (۳) منظور از بانکنوت ها یا سکه ها، بانکنوتها و سکه هائی است که جهت دوران در کشور توسط د افغانستان بانک به موجب احکام مواد مربوط این فصل نشر گردیده و از دوران خارج نشده باشند.

مشخصات پول رایج

ماده سی و ششم:

(۱) پول رایج عبارت از بانکنوت ها و سکه هائی اند که جهت دوران در کشور توسط د افغانستان بانک مطابق احکام این قانون نشر میگردد.

(۲) ارزش اسمی، اندازه، شکل، جنس، محتوی، وزن، دیزاین و سایر مشخصات بانکنوتها و سکه ها از طرف د افغانستان بانک در مقررات مربوط مشخص میگردد. بانکنوتها حاوی امضای وزیر مالیه و رئیس کل د افغانستان بانک میباشد.

تولید و محافظت از پول رایج

ماده سی و هفتم:

د افغانستان بانک مکلف است غرض چاپ بانکنوتها و ضرب سکه ها، امنیت و محافظت از بانکنوتها و سکه های به دوران نیفتاده و در صورت ضرورت جهت از بین بردن کلیشه ها، سر سکه های بانکنوتها و سکه های از جریان خارج شده، تدابیر لازم را اتخاذ نماید.

تبادله پول رایج

ماده سی و هشتم:

د افغانستان بانک در صورت درخواست، بانکنوتها و سکه ها را به مبلغ معادل بدون مزد و حق العمل تبادل میکند.

پول رایج نامناسب

ماده سی و نهم:

(۱) بانکنوتها یا سکه های نامناسب عبارت از بانکنوت ها و سکه های اند که پاره پاره یا از شکل انداخته شده باشند و سکه ای که خم، ناقص یا از شکل انداخته شده و وزن آن به علل غیر از فرسایش ناشی از استفاده معمول کاهش یافته باشد.

(۲) بانکنوتها یا سکه های رایج نامناسب از دوران یا چلند بیرون کشیده میشوند.

د افغانستان بانک به استثنای شرایط مندرج فقره (۳) این ماده بانکنوت یا سکه نامناسبی را که دریافت مینماید، از جریان بیرون کشیده و از بین می برد و آنرا با بانکنوتها و سکه هائی مشخص که معادل آن میباشد، تعویض مینماید.

(۳) د افغانستان بانک میتواند از تعویض بانکنوتها و سکه های که دیزاین آنها مشهود نبوده، بد شکل یا سوراخ شده اند یا بیشتر از چهل فیصد از سطح آنها ضایع یا مفقود گردیده است، خود داری کند. چنین پول بدون پرداخت معاوضه به صاحب آن از جریان خارج شده و محو میشود، د افغانستان بانک میتواند در موارد خاص به معاوضه کلی یا جزئی بپردازد.

(۴) د افغانستان بانک میتواند بدون معاوضه، بانکوتی را که از نظر ظاهری تغییر یافته است، مصادره کند، بخصوص بانکوتهای را که رویشان چیزی نوشته شده، نقاشی شده، دیزاین و محتویات آن مکرراً طبع شده، مهر خورده یا سوراخ تسلسلی دارند و یا ماده چسپدار رویشان بکار رفته باشد.

(۵) مسؤلین جمع آوری عوائد مکلف اند بانکوتها یا سکه های نامناسب یا جعلی را که بدست میآورند، به د افغانستان بانک بفرستند.

موجودی پول رایج و پلان نشر

ماده چهلیم:

د افغانستان بانک مکلف است مستقیماً موجودی ذخیره پول رایج را اداره و پلان نشر را ترتیب و از عرضه کافی بانکوتها و سکه ها جهت تأمین نیاز های پولی اقتصاد افغانستان اطمینان حاصل نماید.

طرز العمل حسابداری پول نشر شده

ماده چهل و یکم:

بانکوتها و سکه های تحت دوران در حسابات د افغانستان بانک بعنوان بدیهی آن معامله میگردد.

بانکوتها و سکه های ذخیره شده در خزانه د افغانستان بانک شامل این بدیهی ها نمی باشد.

جمع آوری پول رایج

ماده چهل و دوم:

(۱) د افغانستان بانک می تواند در مورد جمع آوری و از دوران خارج نمودن بانکوت یا سکه با صدور بانکوتها یا سکه های معادل آنها تصمیم اتخاذ نماید. این تصمیم طبق طرز العمل که از طرف د افغانستان بانک وضع میشود و در آن محل، تاریخ و ساعاتی که بانکوتها و سکه ها جهت تعویض ارائه می شوند، مشخص گردیده و موضوعات مربوط به طرز العمل مبادله را ترتیب و تنظیم مینماید. همچنان قواعد و شرایط در مورد شناسائی اشخاصی که بانکوتها و سکه ها را برای مبادله ارائه میکنند و اسناد و مدارک مربوط به معاملات مبادله را تعیین و طرز برخورد نسبت به پول جعلی را که برای مبادله ارائه شود، معین مینماید.

(۲) در پایان دوره مبادله مندرج فقره (۱) این ماده یا زمان دیگری که مطابق طرز العمل، مشخص میشود، بانکوتها و سکه های تعویض شده، از دوران خارج و اعتبار قانونی آن ساقط می گردد.

(۳) تصمیم مندرج فقره (۱) این ماده جهت تطبیق قانون به منظور نام و تغییر ارزش اسمی پول رایج در کشور یا برای مقاصد دیگر اتخاذ شده می تواند.

قسمت دوم

پول مورد محاسبه و پرداخت

حسابات دولتی و پرداختهای الزامی

ماده چهل و سوم:

- (۱) بودجه دولتی، سوابق مالی و حسابهای که به اساس قوانین نافذ کشور الزامی پنداشته شده و در افغانستان ایجاد یا نگهداری میشوند، به پول رایج کشور بوده یا به اساس آن ارزیابی میگردند. تادیه پول در صورت ایجاب در مسایل جزائی یا سایر اقدامات قضائی به استثنای اجرای مکلفیت های تأدیات به اسعار، به پول رایج کشور صورت میگیرد.
- (۲) پرداختهای الزامی به افغانی ارزیابی و تأدیه میگردد.

"پرداخت الزامی" عبارت از پرداختی است که به دولت و یا از طرف دولت صورت می گیرد، به استثنای پرداخت های که از اثر قرارداد یا معامله داوطلبانه دیگر انجام میگردد، پرداخت های الزامی شامل پرداخت مالیات (مستقیم و غیر مستقیم)، عوارض گمرکی، فیس ها، حق الزحمه ها، مصارف و جریمه ها و هر نوع پرداخت برای خدمات رفاه عامه بالاثرب حکم محکمه یا مطابق حکم قانون میباشند.

مبالغ ذکر شده در اسناد تقنینی، ارزشگذاری و تعویض

ماده چهل و چهارم:

- (۱) مبلغ ذکر شده در اسناد تقنینی، عبارت از پول رایج کشور میباشد مگر اینکه طوری دیگری پیشبینی شده باشد.
- (۲) هر گاه در اسناد تقنینی، کنوانسیون، قرارداد یا موافقتنامه منعقد از طرف افغانستان از طرز تبدیل اسعار به پول رایج کشور تذکر به عمل نیامده باشد، د افغانستان بانک میتواند طبق مقررات مربوط وسیله یا روش تعیین یا محاسبه ارزش معادل به افغانی اسعار متذکره را مشخص نماید.
- (۳) د افغانستان بانک میتواند به منظور اداره، اجراءات و تطبیق قوانین مربوط به گمرکات و مکلفیت های مالیاتی یا سایر پرداخت ها، طبق مقررات، ارزش معادل پول رایج سایر کشور ها و وسیله یا روش تسعیر یا محاسبه آن را برای یک روز یا مدت طولانی تر یا بشکل دوامدار مشخص نماید.
- (۴) در صورتیکه تصمیم تغییر ارزش اسمی پول رایج کشور مطابق احکام این قانون اتخاذ گردد، ارزشهای اسمی در کلیه سوابق، حسابات، مکلفیتهای تأدیاتی، بدهی ها، آفرگیری ها (داوطلبیها) و سایر اسناد تقنینی طبق نرخ مبادله ارزش اسمی تغییر یافته، مدار اعتبار میباشد.

قراردادها

ماده چهل و پنجم:

در رابطه به قرارداد، فروش، پرداخت، برات، سند یا اسناد بها دار، عمل، معامله و سایر مواردی که مربوط به پول، پرداخت پول یا مکلفیت پرداخت پول باشد، به پول رایج کشور صورت میگیرد. موارد مندرج ماده چهل و ششم این قانون از این حکم مستثنی است.

آزادی در رابطه با پول رایج

ماده چهل و ششم:

(۱) طرفین قرارداد یا سایر معاملات داوطلبانه دیگر (برات، حجت، سند یا سند بها دار) میتوانند در مورد پرداخت مکلفیت های تأدیاتی خویش به هر سعری موافقه کنند.

(۲) طرفین می توانند موافقت نامه خویشرا بر اساس شرایط محیطی (عرف تجارت، مسیر معامله و اجرای معامله) طور صریح یا ضمنی عقد نمایند.

تنفیذ مکلفیت تأدیاتی اسعاری

ماده چهل و هفتم:

(۱) مکلفیت تأدیاتی اسعاری طبق شرایط آن تنفیذ میگردد. در صورتیکه شخص حکمی مکلف به تأدیه اسعار گردد و بر اساس حکم ایجاب نماید که پرداخت به پول رایج کشور که برای خرید مکلفیت تأدیاتی به اسعار کافی باشد، صورت گیرد، مبلغ مذکور به اساس نرخ افغانی اعلام شده توسط یکی از بانکهای کشور در پایان نخستین روز کاری قبل از روزیکه پرداخت آن توسط داین دریافت میگردد، محاسبه میشود. فقره های (۳) و (۴) این ماده از این حکم مستثنی اند.

(۲) سایر پرداخت های که مطابق فقره (۱) این ماده صورت میگیرد، در رابطه به نرخ مبادله، حکم مندرج فقره منذکره قابل تطبیق میباشد.

(۳) در صورتیکه در جریان اجراءات مربوط به تنفیذ مکلفیت تأدیاتی اسعاری، محکمه دریابد که تبدیل مبلغ قرضه به پول رایج کشور، مطابق فقره (۱) این ماده برای هر دو طرف غیر عادلانه است، میتواند حکم پرداخت مبلغی به پول رایج کشور که برای مکلفیت تأدیه اسعار کافی باشد، به اساس نرخ افغانی معین شده توسط یکی از بانکهای کشور در روز دیگری که محکمه آنرا عادلانه بداند، صادر نماید. محکمه مکلف است نرخ تبادلہ یی را دستور دهد که حق داین تأمین شود و از فیصله به نفع مدیون که مکلفیت تأدیاتی خود را به تعویق انداخته، اجتناب ورزد. فقره (۴) این ماده از این حکم مستثنی است.

(۴) در صورتیکه مکلفیت تأدیاتی قابل تنفیذ در کشور نحوه مبادله یک سعر به پول رایج افغانی را معین نموده باشد، محکمه همان نحوه مبادله رارمرعی الاجراء قرار میدهد.

قسمت سوم

جرانم

پول جعلی

مادهٔ چهل و هشتم:

پول جعلی شامل اقلام ذیل می باشد:

- ۱- سکه یا بانکنوت جعلی که شبیه سکه یا بانکنوت رایج باشد، یا به عوض آنها گرفته شود.
- ۲- بانکنوت جعلی منقش یا سفید، چه کامل باشد یا نباشد.
- ۳- سکه یا بانکنوت واقعی طوری دستکاری شده یا تغییر یافته باشد که شبیه سکه یا بانکنوت رایجی که ارزش اسمی بالاتر دارد، گردد یا عوض آن گرفته شود.
- ۴- سکه رایج که زنجیره آن توسط سوهانکاری یا بریدن لبه ها، برداشته شده و زنجیره روی آن عوض شده که ظاهر آن را اعاده کند.
- ۵- سکه ای که پوشش طلا، نقره یا نیکل داده شده باشد، تا شبیه سکه رایج طلا، نقره یا نیکل گردد و یا عوض آنها گرفته شود.
- ۶- سکه یا قطعه فلز یا مخلوط از فلزات که شکل ظاهری طلا، نقره یا نیکل را داشته یا آب فلز داده شده یا رنگ شده باشد تا شبیه سکه رایج طلا، نقره یا نیکل گردد و یا بجای آنها گرفته شود.
- ۷- "توکن (نشانه) قیمت دار جعلی" عبارت از مهر جعلی مالیاتی، تکت جعلی پستی یا شهادتنامه جعلی حاوی ارزش که توسط اسم فنی، مبتذل، یا فریب آمیزی دیزاین شده باشد. این حکم شامل سکه یا پول های کاغذی واقعی که ارزشی به عنوان پول ندارد، نیز می گردد.

جعل پول

مادهٔ چهل و نهم:

شخصیکه پول جعلی را بسازد یا اقدام به ساختن آن نماید، مرتکب جرم شناخته شده از طرف محکمه ذیصلاح به حبس طویل محکوم می گردد.

داشتن پول جعلی

مادهٔ پنجاهم:

(۱) شخصیکه بدون داشتن عذر قانونی که اثبات آن به عهده خود او میباشد، مرتکب یکی از اعمال ذیل گردد، مجرم شناخته شده به حبس طویل محکوم می گردد:

۱- در صورتیکه پول جعلی را خریداری یا دریافت نموده یا پیشنهاد جهت خرید و فروش آن را بدهد.

۲- در صورتیکه پول جعلی را تحت حيازت یا مالکیت خود داشته باشد.

۳- در صورتیکه پول جعلی را به داخل کشور وارد نماید.

(۲) شخصیکه بدون عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او میباشد، براده، برش، یا استوانه طلا یا نقره یا آنرا به صورت گرد، محلول یا شکل دیگر تحت حيازت یا مالکیت خود داشته باشد که توسط معیوب کردن، تقلیل دادن یا سبک کردن سکه رایج طلا یا نقره تولید شده یا بدست آمده باشد، مرتکب جرم شناخته شده حسب احوال به حبس که از ۵ سال تجاوز ننماید، محکوم میگردد.

ذوب سکه ها

ماده پنجاه و یکم:

(۱) هیچ شخص نمیتواند سکه رایج و قانونی کشور را ذوب نماید، بشکند یا بعنوانی دیگر بجز از پول رایج استعمال نماید، مگر اینکه جواز آنرا از د افغانستان بانک کسب نموده باشد.

(۲) شخصیکه حکم فقره (۱) این ماده یا شرایط مندرج جواز را نقض کند، مرتکب جرم شناخته شده، به حبسی که از یکسال تجاوز ننماید یا جریمه نقدی ایکه از بیست و پنجهزار افغانی بیشتر نباشد یا هر دو محکوم به جزا میگردد.

محکمه میتواند به مصادره وسایل که جرم توسط یا در رابطه با آنها صورت گرفته نیز حکم نماید.

به جریان گذاشتن

ماده پنجاه و دوم:

(۱) شخصیکه بدون داشتن عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او میباشد یکی از اعمال ذیل را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده، از طرف محکمه ذیصلاح به حبس طویل محکوم می گردد:

۱- در صورتیکه پول جعلی را به دوران گذاشته یا جهت به دوران گذاشتن، آنرا ارائه نماید یا پول جعلی را مانند پول واقعی استعمال نماید.

۲- در صورتیکه پول جعلی را از افغانستان خارج کند.

(۲) شخصی که به منظور فریب مردم و بطور آگاهانه سکه غیر قانونی، قطعه فلز یا مخلوطی از فلزات را که از نظر اندازه، شکل یا رنگ شبیه یک سکه رایج باشد و عوض سکه های رایج به جریان بگذارد، به حبسیکه از دو سال تجاوز ننماید محکوم میگردد.

توته های فلزی و توکن ها

ماده پنجاه و سوم:

شخصی که بدون عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او میباشد، اشیایی را بسازد، تولید کند، بفروشد یا در حیات خود داشته باشد که هدف آن به صورت فریب آمیز، استعمال بجای سکه یا توکن های قیمت داری باشد که ماشین ها و وسایل بوسیله آنها فعال میگردد، مرتکب جرم شناخته شده به حبسیکه از شش ماه تجاوز ننماید یا جریمه نقدی که از دوازده هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء میگردد.

از شکل انداختن یا معیوب کردن

ماده پنجاه و چهارم:

(۱) شخصی که اعمال آتی را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده و به حبس طویل محکوم به جزاء میگردد:

۱- در صورتیکه سکه رایج طلا یا نقره را به این منظور که بجای سکه طلا یا نقره رایج گرفته شود، معیوب کند، تقلیل دهد یا سبک نماید.

۲- سکه مندرج فقره (۱) این ماده را آگاهانه به جریان بگذارد.

(۲) شخصی که یکی از اعمال آتی را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده، به حبسی که از شش ماه تجاوز ننماید یا به جریمه نقدی که از دوازده هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء میگردد:

۱- در صورتیکه سکه رایج را از شکل بیندازد.

۲- در صورتیکه سکه رایج را که از شکل افتاده است، در دوران بگذارد.

۳- در صورتیکه بدون استیذان د افغانستان بانک، بانکوتی را بوسیله طبع کردن، مهر زدن، چسپاندن کلمات یا وسایل مشابه خطوط و تصاویر بالای آنها را از شکل بیندازد.

۴- در صورتیکه بانکوت رایج را که طبق جزء "۳" فقره (۲) این ماده از شکل انداخته شده است، به دوران بگذارد.

شبیه سازی بانکوت ها

ماده پنجاه و پنجم:

(۱) هیچکس نمیتواند به کمک وسائل الکترونیکی یا کامپیوتر یا به نحوی دیگری اشیایی را بسازد، منتشر، چاپ، اجراء، صادر و یا در جریان بیندازد که مشابه یکی از اقلام آتی باشد:

۱- بانکوت رایج.

۲- سند بها دار قرضه یا اسناد بها دار دولت یا مؤسسه مالی دیگر.

(۲) اشخاص آتی از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی میباشند:

۱- د افغانستان بانک یا کارکنان آن حین اجرای وظیفه.

۲- پولیس حین اجرای وظیفه.

۳- شخصی که به اساس قرارداد یا جواز از جانب د افغانستان بانک یا پولیس عمل مینماید.

(۳) شخصی که حکم مندرج فقره (۱) این ماده را نقض کند، مرتکب جرم شناخته شده به حبسیکه از شش ماه تجاوز ننماید یا جریمه نقدی که از دوازده هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء میگردد.

(۴) هیچ شخص در رابطه به چاپ همانند بانکوتیکه توسط د افغانستان بانک صادر شده است، در موارد آتی مطابق فقره (۳) این ماده محکوم به مجازات نمیگردد در صورتیکه معلوم گردد، که طول یا عرض آن بانکوت مشابه کمتر از سه چهارم یا بیشتر از یک و نیم برابر طول یا عرض بانکوت جاری باشد:

۱- شکل مربوطه صرفاً سیاه و سفید باشد.

۲- تشابه صرف در یک روی بانکوت همانند، ظاهر شده باشد.

وسائل یا مواد

ماده پنجاه و ششم:

شخصیکه بدون داشتن عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او میباشد، در رابطه به ماشین، انجن، ابزار، وسایل، مواد یا اشیای را که میداند برای ساختن پول جعلی، توکن های جعلی قیمت دار بکار میرود یا بداند که برای چنین استفاده ای تهیه شده و آنرا بسازد، ترمیم نماید یا اقدام به ساختن یا ترمیم آن نماید یا خرید و فروش نماید و یا در حیات خود داشته باشد، مرتکب جرم شناخته شده، به حبس طویل محکوم میگردد.

انتقال وسائل سکه زدن از ضرابخانه

ماده پنجاه و هفتم:

شخصی که بدون داشتن عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او میباشد، بطور آگاهانه یکی از اشیای آتی را از ضرابخانه دارای جواز فعالیت قانونی خارج نماید، مرتکب جرم شناخته شده، به حبس طویل محکوم میگردد:

۱- ماشین، انجن، ابزار، وسایل، مواد یا اشیایی را که در رابطه با ساختن سکه استفاده میشود یا بکار میرود.

۲- جز قابل استفاده در اشیای مندرج فقره (۱) این ماده.

۳- سکه، استوانه فلز یا مخلوطی از فلزات.

اعلان، تجارت

ماده پنجاه و هشتم:

(۱) شخصیکه یکی از اعمال آتی را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده، حسب احوال به حبسی که از پنج سال تجاوز ننماید، محکوم میگردد:

۱- اعلان یا پخش هر نوع اشتها مبنی بر پیشنهاد فروش، فراهم کردن یا انتقال پول یا توکن های جعلی قیمت دار یا اطلاعات در رابطه با طرز استفاده یا وسائلی که توسط آنها پول یا توکن های جعلی قیمت دار فروش، فراهم یا انتقال گردیده می تواند.

۲- خریداری، بدست آوردن، مذاکره یا پیشنهاد مذاکره نمودن در مورد خریداری یا بدست آوردن توکن های قیمت دار جعلی یا به شکل دیگری در رابطه به آنها ارتباط گرفتن.

(۱) هیچکس مطابق حکم فقره (۱) این ماده در رابطه به سکه یا بانکنوت واقعی که ارزشی بعنوان پول ندارد، محکوم به ارتکاب جرم نمیگردد، مگر اینکه بداند که سکه یا بانکنوت های متذکره ارزشی بعنوان پول ندارد و در رابطه به آنها خدعه و فریب وجود داشته است.

احکام اختصاصی در مورد اثبات

ماده پنجاه و نهم:

(۱) جعل کاری در رابطه به پول یا توکن های قیمت دار با وجود عدم مشابهت، انقضای مدت و تبادل آنها جرم کامل پنداشته میشود.

(۲) امضای شخص موظف د افغانستان بانک در رابطه به اثبات مبنی بر جعلی یا واقعی بودن و رایج یا عدم رایج بودن پول یا توکن های قیمت دار در افغانستان یا کشور های دیگر در امر تحقیق جعل کاری کافی بوده، ضرورت به اثبات مشخصات رسمی شخص امضاء کننده نمی باشد.

(۳) طرفی که تصدیقنامه مندرج فقره (۲) این ماده علیه وی ارائه شده است، میتواند به اجازه محکمه به منظور تحقیق متقابل، حضور تحقیق کننده جعلکاری را تقاضا نماید.

(۴) تصدیقنامه مندرج فقره (۲) این ماده منحصیث مدرک پذیرفته نمی شود، مگر اینکه طرفی که قصد ارائه آن را دارد، قبل از جریان محاکمه، طرف مقابل را مطلع و یک نسخه از تصدیقنامه را به وی ارسال نموده باشد.

نشر غیر مجاز بانکنوت، سکه، اسناد و نشانه ها (توکن ها)

ماده شصتم:

شخصیکه بانکنوت یا سکه ایرا در تناقض با حکم مندرج فقره (۱) ماده سی و چهارم این قانون یا سایر اسناد یا توکن ها را که در افغانستان به منظور نشر مورد استفاده قرار می گیرد، نشر نماید، به حبس طویل محکوم می گردد.

مصادره

ماده شصت و یکم:

(۱) بانکنوت ها، سکه ها، اسناد و نشانه ها یا توکنهای قیمت دار جعلی و وسائلی که برای ساختن مورد استفاده قرار می گیرد یا به این منظور تهیه شده باشد، مصادره میگردد.

(۲) پولیس میتواند اشیای آتی را ضبط و نگهداری نماید:

۱- پول جعلی.

۲- نشانه های قیمت دار جعلی.

۳- ماشین ها، انجن ها، افزار، وسایل، مواد یا اشیایی که برای ساختن پول یا توکن های قیمت دار جعلی بکار رفته اند یا برای استفاده آنها اختصاص داده شده و یا به مقصد تولید آنها ساخته شده اند.

(۳) اشیای ضبط شده مندرج فقره (۲) این ماده غرض امحاء یا به منظور دیگری که مقامات ذیصلاح لازم بدانند، به د افغانستان بانک فرستاده میشود. اشیائیکه نگهداشت آن منحصی مدرک اثباتیه جرم ضروری پنداشته شود ازین حکم مستثنی است.

(۴) بانکوت، سکه، سند یا سایر نشانه ها در تناقض با فقره (۱) این ماده که منحصی پول برای دوران در د افغانستان بانک در نظر گرفته شده باشد، جعلی پنداشته میشود.

مواردی که مطابق احکام این فصل مجاز دانسته شده از این حکم مستثنی میباشد.

فصل پنجم

وظایف و فعالیت های پولی

سیاست پولی

ماده شصت و دوم:

د افغانستان بانک مسؤل طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی کشور میباشد.

عملیات بازار آزاد

ماده شصت و سوم:

د افغانستان بانک در اجرای سیاست پولی خود می تواند از طریق بازار آزاد در خرید و فروش قطعی (فوری یا پیش خرید) و یا بموجب قرارداد های باز خرید، اسعار خارجی قابل تبادل، اسناد بها دار قرضه منتشر شده از جانب دولت، از طرف خود اقدام نماید. در این مورد از سایر اسعار و اسناد بها دار استفاده به عمل آمده نمیتواند.

ذخایر الزامی بانکها

ماده شصت و چهارم:

(۱) د افغانستان بانک در اجرای سیاست پولی خود میتواند بانکها را مکلف نماید، سپرده هایی (ذخایر الزامی) در د افغانستان بانک بگذارند. میزان حد اقل این سپرده ها به اساس مقدار، نوع یا سر رسید سپرده ها، وجوه قرضه دریافت شده و سایر بدیهی های بانکها که د افغانستان بانک لازم بدانند، طبق مقررات مربوط تعیین مینماید. میزان ذخایر الزامی در برابر بدیهی ها برای همه بانکها یکسان میباشد.

(۲) د افغانستان بانک میتواند میزان سپرده های نقدی یا سایر سپرده های پولی بانک ها را که بحیث ذخایر الزامی در د افغانستان بانک دارند و مدت زمانی که اوسط بیلانس های روزانه جهت تعیین میزان ذخایر الزامی موجوده تثبیت میگردد، طبق مقررات مربوط تعیین نماید.

د افغانستان بانک میتواند برای ذخایر الزامی مفاد تعیین نماید.

(۳) در مقررات مندرج فقره (۲) این ماده که بموجب آن ذخایر الزامی معین میشوند یا تغییراتی در آن رونما می گردد، تاریخی که بانکها ذخایر جدید یا میزان آنرا رعایت نمایند نیز معین میگردد.

تخلف از تأمین ذخایر الزامی

ماده شصت و پنجم:

در صورتیکه بانک ها از تأمین حد اقل ذخایر الزامی مندرج ماده شصت و چهارم این قانون خود داری ورزند، د افغانستان بانک میتواند الی جبران کاهش، جریمه را که مقدار آن طبق مقررات د افغانستان بانک تعیین میگردد، اعمال نماید.

عملیات تنزیل

ماده شصت و ششم:

(۱) د افغانستان بانک میتواند صرف اسناد عرضه شده آتی بانکی را که نزد د افغانستان بانک حساب داشته باشد، تنزیل دهد:

۱- برات و حجت که واحد پول آنها افغانی و قابل پرداخت در کشور بوده و دارای امضای حد اقل سه طرف که قابلیت پرداخت دیون شان را داشته و حد اقل یک طرف از آنها بانک باشد و معیاد سر رسید آنها مدت سه ماه از تاریخ دریافت آن توسط د افغانستان بانک بیشتر نباشد.

۲- در موارد استثنایی د افغانستان بانک میتواند اسناد مندرج جزء (۱) این فقره را در صورتیکه حد اقل دارای امضاء دو طرف که قابلیت پرداخت دیون شان را داشته و از جمله یک طرف آن بانک باشد و معیاد سر رسید آنها بیش از سه ماه الی شش ماه از تاریخ دریافت آنها توسط د افغانستان بانک نباشد.

۳- اسناد بها دار قرضه که توسط دولت یا د افغانستان بانک صادر یا ضمانت گردیده، جزء اسناد بها دار قرضه عرضه شده به عموم جهت فروش و در قلمرو افغانستان قابل پرداخت بوده و واحد پولی آن افغانی و معیاد سر رسید آنها مدت سه ماه از تاریخ اخذ آن توسط د افغانستان بانک باشد.

(۲) عملیات تنزیل مندرج فقره (۱) این ماده تابع سایر شرایط و مقررات (بشمول نرخ تنزیل) که از طرف د افغانستان بانک وضع میگردد، میباشد.

(۳) د افغانستان بانک میتواند از تنزیل هر یک از اسناد مندرج فقره های (۱) و (۲) این ماده خود داری نماید.

اعطای قروض

ماده شصت و هفتم:

(۱) د افغانستان بانک می‌تواند طبق شرایط و مقررات مربوط برای مدت الی سه ماه به سایر بانک ها قرضه اعطاء نماید، مشروط بر اینکه در د افغانستان بانک حساب داشته و توسط یکی از دارائی های آتی آنها تضمین شود:

۱- ذخایر اسعاری مندرج ماده هفتاد و دوم این قانون.

۲- سایر اسناد بها دار قرضه که توسط دولت صادر و یا ضمانت شده و جزء اسناد بها دار قرضه عرضه شده به عموم در کشور قابل پرداخت به پول افغانی باشد.

۳- رسید های گدام اموال، اسناد مالکیت کالاها یا مواد اولیه یا سایر اجناس که در مقابل خطر نابودی و ضرر بیمه شده باشند.

۴- سپرده های موجود نزد د افغانستان بانک یا سپرده گیرنده های قابل قبول برای د افغانستان بانک مرکب از انواع دارایی هاییکه د افغانستان بانک مطابق احکام این قانون مجاز به خرید و فروش یا معامله آنها میباشد، به شمول طلا و سایر فلزات و احجار کریمه گرانبها.

(۲) قرضه بانکهاییکه نزد د افغانستان بانک حساب دارند صرف به دفاتر مرکزی آنها در افغانستان اعطاء میگردد.

نرخ های تنزیل و قرضه

ماده شصت و هشتم:

نرخ های تنزیل و قرضه د افغانستان بانک مطابق مقرراتیکه د افغانستان بانک وضع مینماید، تعیین می گردد.

فصل ششم

سیاست نرخ و کنترل اسعار

سیاست های کلی

ماده شصت و نهم:

(۱) د افغانستان بانک مسؤل طرح، اتخاذ، تنظیم و اجرای سیاست نرخ اسعار کشور بوده، مکلف است قبل از اتخاذ تصمیم در این زمینه با وزارت مالیه مشوره نماید.

(۲) د افغانستان بانک منحيث نماینده افغانستان در رابطه به کنترل اسعار در مطابقت با احکام قوانین نافذه مربوط، عمل مینماید.

گزارش های رسیده، صورت حسابات یا اطلاعاتی که لازمی پنداشته می شود، توسط د افغانستان بانک ارائه می گردد.

مکلفیت ها

ماده هفتادم:

د افغانستان بانک دارای مکلفیت های آتی میباشد:

۱- وضع مقررات، لوایح، دستورالعمل ها یا رهنمود های لازم غرض اجرای سیاست نرخ اسعار و فعالیت های بازار اسعار در کشور.

۲- ثبت و صدور جواز و نظارت و تنظیم امور مربوط به صرافان، بانکها و سایر مؤسسات مالی مطابق ماده هفتاد و هفتم این قانون.

۳- تعیین حدود راجع به وضعیت اسعار، صرافان و بانکها.

۴- سازمان دهی و تدویر مجالس لیلان اسعار.

۵- اداره و نگهداری ذخایر بین المللی افغانستان.

قرارداد های تصفیه و پرداختهای بین المللی

ماده هفتاد و یکم:

د افغانستان بانک میتواند برای خود و یا به نمایندگی دولت با مؤسسات دولتی و خصوصی تصفیوی مقیم خارج، موافقتنامه های تصفیوی و پرداختی یا سایر قرارداد ها را عقد نماید.

ذخایر اسعاری

ماده هفتاد و دوم:

(۱) د افغانستان بانک ذخایر اسعاری کشور را که متشکل از تمام یا قسمتی از دارایی های ذیل میباشد، ایجاد و نگهداری مینماید:

۱- طلا، احجار کریمه و سایر فلزات قیمتی.

۲- بانک نوته‌ها و سکه های اسعار قابل تبادله آزاد.

۳- مبالغ موجود در حسابات د افغانستان بانک که بصورت اسعار قابل تبادله آزاد در دفاتر بانکهای مرکزی خارجی یا سایر مؤسسات مالی نگهداری میگردند.

۴- مجموع مبلغ حق برداشت مخصوص از صندوق بین المللی پول که بوسیله دولت نگهداری میشود.

۵- برات، حجت، نوتهای تعهدی، اسناد سپرده، اسناد قرضه و سایر اسناد بها دار قرضه که به اسعار قابل تبادله، قابل پرداخت باشد.

۶- قرارداد پیش خرید یا خرید دوباره، قرارداد معاوضه اسعار د افغانستان بانک که توسط بانکهای مرکزی خارجی یا سازمانهای مالی بین المللی انجام یافته یا ضمانت شده، قرارداد مستقبلی و اختیار و سایر قرارداد های که به د افغانستان بانک حق دریافت اسعار قابل تبادله خارجی را میدهد.

(۲) د افغانستان بانک مکلف است ذخیره بین المللی اش را به میزانی نگهدارد که برای اجرای سیاستهای پولی و نرخ اسعاری و تسویه عندالمطالبه معاملات بین المللی افغانستان کفایت نماید.

(۳) در صورتیکه ذخیره بین المللی مندرج فقره (۲) این ماده طوری تقلیل یابد یا در حال خطر سقوط باشد که سیاستهای پولی یا اسعاری یا تسویه عندالمطالبه معاملات بین المللی کشور را تکافو نه نماید، د افغانستان بانک تدابیر اصلاحی را در نظر گرفته و گزارش موضوع را همراه با پیشنهاد راه حل های مؤثر بهبود وضع به شورای وزیران ارائه می نماید.

(۴) د افغانستان بانک مکلف است الی رفع وضعیت مندرج فقره (۳) این ماده به اقدامات اصلاحی ادامه داده، گزارشات و پیشنهادات لازمه را ارایه نماید.

دریافت، نگهداری و انتقال ذخایر اسعاری بین المللی

ماده هفتاد و سوم:

د افغانستان بانک مطابق احکام مندرج قانون بانکداری میتواند اقدامات لازم را غرض دریافت، نگهداری و انتقال ذخایر اسعاری بین المللی مندرج فقره (۱) ماده هفتاد و دوم این قانون انجام داده و مطابق بهترین معیار های شناخته شده بین المللی آنرا اداره نماید.

محدودیت بر بدیهی های اسعاری

ماده هفتاد و چهارم:

د افغانستان بانک نمی تواند افزایش بدیهی های خود را که به اسعار قابل پرداخت می باشند، در صورتیکه در نتیجه آن مجموع این بدیهی ها معادل بیش از پنجاه فیصد مجموع مبلغ سرمایه دست نخورده و ذخایر اسعاری اش بالغ گردد، اجازه بدهد.

صرافان اسعار

ماده هفتاد و پنجم:

(۱) صرافان اسعار مکلف اند جواز فعالیت را از د افغانستان بانک اخذ نمایند.

(۲) طرز اعطاء، ثبت، رد و لغو جواز طبق مقررات مربوط تنظیم می گردد.

(۳) اشخاص آتی از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی میباشند:

۱- د افغانستان بانک.

۲- بانکها.

۳- اشخاص معین بنابر دلیل طبیعت، اندازه و موقعیت داد و ستد یا نوع مشتریان شان.

(۴) معافیت های که به اشخاص مندرج جزء (۳) فقره (۳) این ماده اعطاء می گردد، مشروط یا از نظر زمانی محدود یا قسمی بوده و خدماتی که توسط آنها انجام میگردد یا نمیگردد، از طرف د افغانستان بانک فهرست میشود.

(۵) صرافان اسعار مکلف اند قوانین، مقررات قواعد و طرز العمل های د افغانستان بانک را کلاً و به طور اخص در موارد آتی رعایت نمایند:

۱- ارائه معلومات به شعبه یا اداره مربوطه در مورد معاملاتی که ارزش آن از حد اقل مبلغ تعیین شده مندرج مقررات د افغانستان بانک تجاوز نماید.

۲- جمع آوری معلومات در مورد مشتریان و ثبت و نگهداری آن در دوسیه های مربوط.

۳- ارائه معلومات مطلوبه راجع به مشتریان، اداره، داد و ستد و وضعیت مالی خود، مطابق شرایط پیشبینی شده مقررات مربوط د افغانستان بانک.

(۶) د افغانستان بانک میتواند جواز فعالیت و ثبت صرافان اسعار را در صورتیکه از احکام این قانون یا سایر مقررات د افغانستان بانک تخلف ورزد یا مرتکب جرم گردد، لغو نماید.

فصل هفتم

روابط د افغانستان بانک با دولت

بانکدار، مشاور و نماینده مالی

ماده هفتاد و ششم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است بحیث بانکدار، مشاور و نماینده مالی دولت و ادارات و مؤسسات دولتی ایکه وزیر مالیه تعیین می نماید، عمل کند. د افغانستان بانک نمی تواند بمنظور کمک مالی یا جهت تأمین منافع ملی و مؤسسات دولتی افغانستان معامله را انجام دهد.

(۲) د افغانستان بانک پیشنهادات مبنی بر اهداف یا سایر امور شامل ساحت تخصص و صلاحیت خود را قبل از ارائه آن به شورای ملی با وزیر مالیه مشوره مینماید.

(۳) وزیر مالیه هر سال حین تهیه بودجه سال آینده دولت باد افغانستان بانک مشوره می نماید.

د افغانستان بانک مکلف است در باره مسایل اقتصادی و مالی مربوط به بودجه، گزارش کتبی به وزیر مالیه ارائه نماید.

(۴) د افغانستان بانک بودجه سال بودجوی آینده را طبع و در اختیار وزیر مالیه قرار داده و تخصیص قابل انتقال به دولت را در سال آینده طور تخمینی تعیین می نماید.

مشوره و گزارش در مورد استقراض دولتی

ماده هفتاد و هفتم:

وزیر مالیه هر سال در باره پلان استقراض داخلی و خارجی دولتی در طول سال مالی آینده با د افغانستان بانک که شامل مبالغ مندرج در قرارداد، برنامه توزیع و سایر شرایط قرارداد می باشد، مشوره می نماید. دولت و سایر ادارات و مؤسسات دولتی مکلف اند گزارش معاملات استقراضی خود را طبق مقررات مربوط ارایه نمایند.

امین و خزانه دار دولت

ماده هفتاد و هشتم:

(۱) د افغانستان بانک میتواند دیپازیت های دولت و ادارات و مؤسسات دولتی را بنابر تجویز وزارت مالیه بپذیرد و بحیث امین دولت، حسابات را نگهداری، پول را دریافت و پرداخت و سایر خدمات مالی مربوط را فراهم و به میزان مبالغ سپرده شده در حسابهای مربوط عندالمطالبه پول پرداخت نموده، موافقت کند که در مقابل این سپرده ها تکتانه بپردازد.

(۲) د افغانستان بانک میتواند به سایر مؤسسات مالی صلاحیت دریافت سپرده هایی مندرج فقره (۱) این ماده را مطابق به شرایطی که تجویز مینماید، اعطاء کند.

فعالیت نمایندگی مالی

ماده هفتاد و نهم:

د افغانستان بانک می تواند بحیث نماینده مالی به موافقه وزیر مالیه برای حسابات دولت و سایر ادارات و مؤسسات دولتی فعالیت های ذیل را انجام دهد:

- ۱- بازاریابی برای اسناد بها دار، قرضه صادره توسط مراجع مربوط، ثبت و انتقال آنها.
- ۲- پرداخت اصل پول، تکتانه، حق العمل و سایر مصارف اسناد بها دار.
- ۳- اجرای معاملات پرداختی در مورد حسابات مراجع فوق الذکر نزد د افغانستان بانک.
- ۴- اجرای سایر اموری که با اهداف و وظایف اصلی د افغانستان بانک موافق باشد.

معلومات مطلوبه

ماده هشتادم:

د افغانستان بانک میتواند اطلاعات و اسناد مالی و اقتصادی را که جهت انجام وظایفش با ارایه دلایل از دولت تقاضا می کند، دریافت نماید.

قروض د افغانستان بانک به دولت

ماده هشتاد و یکم:

د افغانستان بانک نمی تواند هیچگونه مساعدت مالی را به دولت یا ادارات و مؤسسات دولتی فراهم نماید. ماده هشتاد و دوم این قانون ازین حکم مستثنی است.

خرید اسناد بها دار قرضه دولت

ماده هشتاد و دوم:

د افغانستان بانک نمی تواند اسناد بها دار قرضه صادر شده دولت را بحیث قرضه د افغانستان بانک به دولت، خریداری نماید.

خریداری های که با اهداف سیاست پولی د افغانستان بانک مطابقت داشته یا برای سرمایه گذاری دارایی های د افغانستان بانک لازم باشد و آنها فقط در بازار دست دوم صورت گیرد، از این حکم مستثنی است.

فصل هشتم

روابط د افغانستان بانک با سایر بانکها

صدور جواز، نظارت و تنظیم بانکها

ماده هشتاد و سوم:

د افغانستان بانک مسوول صدور جواز، نظارت و تنظیم امور بانکها می باشد.

همکاری با مقامات نظارتی بانکهای خارجی

ماده هشتاد و چهارم:

(۱) د افغانستان بانک با مراجع نظارتی بانکهای خارجی بر اساس روابط متقابل مربوط به نظارت بانکهای که در حوزه صلاحیت یکدیگر عمل می کنند، همکاری نزدیک مینماید. این همکاری بصورت موافقتنامه بین د افغانستان بانک و مراجع نظارتی بانکی خارجی صورت گرفته میتواند.

(۲) همکاری مندرج فقره (۱) این ماده شامل تبادل اطلاعات در باره هر بانکی که در حوزه صلاحیت هر دو، فعالیت می کند، شده می تواند، مشروط بر اینکه اصل سری بودن را رعایت نماید.

حسابات بانکی در دفاتر

ماده هشتاد و پنجم:

د افغانستان بانک می تواند تحت شرایط و حدودیکه در موافقتنامه مربوط به حساب بانکی تذکر می یابد، در دفاتر خود برای بانکها، صرافان اسعار، عرضه کنندگان خدمات اسناد بها دار، مجریان سیستم پرداخت و سایر اشخاصیکه طبق قانون تحت نظارت د افغانستان بانک قرار دارند، حسابات بانکی افتتاح و نگهداری نموده و سپرده های آنها را بپذیرد.

آخرین قرضه دهنده

ماده هشتاد و ششم:

د افغانستان بانک میتواند مطابق شرایط معینه بحیث آخرین منبع قرضه دهنده برای مؤسسات مالی داخلی و خارجی دارنده حساب در د افغانستان بانک، از طریق اعطای کمک مالی به آنها یا در جهت تأمین منافع برای مدتی که بیشتر از سه ماه نباشد طور قرضه، معاوضه، باز خرید و تعهد مشروط قرضه را با تضمین دارایی های مندرج ماده شصت و نهم این قانون اعطاء کند، مگر اینکه د افغانستان بانک تصمیم بگیرد که در حالات استثنایی اعطای قروض تضمین نشده، موجه میباشد.

قرضه یا تعهد توسط د افغانستان بانک تحت شرایط آتی صورت می گیرد:

۱- قرضه یا تعهد بمنظور رعایت احکام مربوط به سیالیت دارنده حساب و منافع عامه باشد.

۲- وزیر مالیه به قرضه یا تعهد مندرج جزء (۱) این ماده ظرف (۲۴) ساعت بعد از وصول پیشنهاد مربوط، توسط د افغانستان بانک موافقه نموده باشد. میعاد قروض و تعهدات در صورتی تمدید شده میتواند که دارنده حساب، شرایط د افغانستان بانک در مورد سیالیت را رعایت نموده و مورد قناعت آن واقع گردد.

فصل نهم

پرداخت، تصفیه و تسویه

سیستم های پرداخت و مجریان آن

ماده هشتاد و هفتم:

- (۱) د افغانستان بانک مکلف است سیستم های سالم و مؤثر پرداخت را تاسیس، نگهداری و توسعه دهد.
- (۲) د افغانستان بانک مسوول ثبت، تنظیم و نظارت بر سیستم های پرداخت و مجریان آن میباشد.
- (۳) د افغانستان بانک میتواند سیستم ها و مجریان سیستم های پرداخت را نظارت نموده و طبق مقررات مراتب آتی را وضع نماید:
 - ۱- سیستم های پرداخت و مجریان آنرا مکلف به اخذ جواز یا ثبت نماید.
 - ۲- سیستم های پرداخت و مجریان آنرا به رعایت مقررات احتیاطی بشمول مقرراتی که بمنظور تسهیل نظارت د افغانستان بانک از سیستم های پرداخت و مجریان آن جهت نگهداری دارائی های عامه که در امانت آنها قرار داده شده، مکلف نماید.
 - ۳- ایجاد شرایط و مقررات، بشمول مقررات واجد شرایط بودن که مطابق آن مؤسسات مالی و عرضه کنندگان خدمات پولی بتواند در هر گونه سیستم پرداخت اشتراک ورزند.
 - ۴- سیستم های پرداخت و مجریان آنرا به رعایت از سایر احکام مقرراتیکه بموجب این فصل وضع میگردد، مکلف نماید.
 - (۴) شرایط و مقررات وضع شده به تاسی ازین ماده، بشمول آنهایکه در مورد صدور جواز و ثبت صراحت دارند، می تواند از یک صنف یا نوع سیستم پرداخت یا مجریان آنها تا صنف یا نوع دیگر آن متفاوت باشد.
 - (۵) د افغانستان بانک میتواند علاوه بر موارد آتی آنچه را که برای انجام وظایف مندرج فقره (۱) این ماده ضروری مینماید، انجام دهد:

۱- سازمان دهی، توسعه، اشتراک و اجراء سیستم پرداخت.

۲- حفظ و نگهداری حسابهای تسویه ئی برای مؤسسات مالی و مجریان سیستم پرداخت در دفاتر خود بر اساس شرایط و ضوابط مندرج مقررات یا موافقتنامه های مربوط.

۳- ایجاد تسهیلات جهت اعطای اضافه برداشت ها به حسابداران در بدل رهن کافی مطابق مقررات مربوط.

۴- ایجاد و اجرای شبکه های معلوماتی برای سیستم مالی کشور یا اشتراک در آن.

(۶) د افغانستان بانک می تواند در موارد آتی تسهیلات لازم را فراهم نماید:

۱- تامین ارتباطات متقابل میان سیستم های پرداخت د افغانستان بانک با سایر سیستم های پرداخت.

۲- ایجاد و انکشاف روش های جدید تکنالوژی پیشرفته جهت اجرای پرداخت ها به پول رایج داخلی و اسعار.

۳- طرح و تطبیق منظم پلان های دوامدار در رابطه با رشد تدریجی سیستم پرداخت سراسری کشور.

سیاست سیستم پرداخت

ماده هشتماد و هشتم:

(۱) د افغانستان بانک به منظور تامین منافع مردم افغانستان با بهترین معیار های بین المللی جهت تامین ثبات سیستم مالی سیاست سیستم پرداخت را طرح، اتخاذ، اعلام و از تطبیق آن نظارت مینماید که نخستین هدف آن، تحکیم مصونیت و مؤثریت سیستم پرداخت و جلوگیری و کنترل از خطرات احتمالی و خساره در سیستم پرداخت میباشد همچنان سایر جهات منافع عامه خصوصاً توسعه رقابت برای سیستم خدمات پرداخت در بازار و تحفظ استفاده کنندگان از سیستم پرداخت را نیز تقویت و تامین مینماید.

(۲) د افغانستان بانک مکلف است به منظور رشد و تقویه مصونیت و مؤثریت سیستم پرداخت، با مجریان سیستم پرداخت، بانکهای مرکزی و سایر مقامات ذیربط داخلی و خارجی همکاری نماید.

خطرات داخلی سیستم و اطمینان در تسویه

ماده هشتماد و نهم:

د افغانستان بانک میتواند جهت جلوگیری و کنترل از خطرات داخلی و نیل به تسویه قابل اطمینان در سیستم پرداخت، مقررات و دستورالعمل های خاص را که حاوی نکات آتی میباشد، وضع نماید:

۱- اعتبار، قابلیت تطبیق، قطعیت تعهدات و موافقت نامه ها میان طرف ها و علیه تمام طرف های ثالث در قرارداد های دو جانبه و چندین جانبه تخلیص قواعد تسویه حاکم بر معاملات مالی میان مؤسسات مالی و هر مبلغ نهائی و خالص شده ایکه در مطابقت با مقررات و موافقت نامه های فوق الذکر تعیین می گردد.

۲- تقلیل و جلوگیری از خطرات ناشی از عدم رعایت مکلفیت های تأدیاتی حاصله از تصفیه چند جانبه.

۳- قابلیت تطبیق احکام ماده هفتاد و هفتم قانون بانکداری بالای طرف ها و علیه طرف های ثالث در مورد قطعیت و نهائی بودن تسویه تمام فرمایشات انتقالی اشخاص به استثنای بانکها و حکم ماده هشتماد و دوم قانون بانکداری در مورد تخلیص و متعادل کردن راجع به قرارداد های مالی میان اشخاص به استثنای بانکها و عدم پیروی از سایر قوانین در زمینه.

۴- اعمال جریمه ها و تعزیرات در صورت تخلف از احکام مندرج اجزاء (۱، ۲ و ۳) این ماده.

خدمات پولی

ماده نودم:

- (۱) د افغانستان بانک مسوول ثبت، صدور جواز، تنظیم و نظارت بر عرضه کنندگان خدمات پولی میباشد.
- (۲) د افغانستان بانک صلاحیت دارد عرضه کنندگان خدمات پولی را نظارت نموده و مکلفیت های آتی را بر آنها وضع نماید:
 - ۱- اخذ جواز فعالیت او ثبت آن.
 - ۲- مکلف ساختن به رعایت مقررات مربوط، مطابق احکام این فصل.
 - ۳- داشتن شرایط و مقرراتی که به اساس آن خدمات پولی انجام پذیرفته، تسهیلات لازم را در امر نظارت د افغانستان بانک فراهم نموده و جهت حفظ و نگهداری دارائی های عامه که در امانت آنها میباشد، مساعدت نماید.
 - ۴- ارائه راپور معاملاتی که ارزش آن از حد اقل مبلغ تعیین شده تجاوز نماید، به شعبه یا اداره مسوول.
- (۳) شرایط و مقررات به تاسی از این ماده بشمول شرایط صدور جواز و ثبت آن از یک صنف یا نوع خدمات پولی میتواند با صنف یا نوع دیگر آن متفاوت باشد.
- (۴) د افغانستان بانک میتواند خدمات و سهولت های را که بوسیله مؤسسات مالی بشمول عرضه کنندگان خدمات پولی جهت ارسال، طی مراحل و دریافت فرمایشات پرداخت برای مشتریان شان به پول رایج کشور یا اسعار عرضه می شود، تنظیم و نظارت کند.
- (۵) د افغانستان بانک میتواند مؤسسات مالی را در امر ایجاد اجراء و سازمان دهی خدمات و سهولت های مندرج فقره (۴) این ماده کمک نماید.

متفرقه

ماده نود و یکم:

- (۱) طرز ارائه درخواست، اعطاء، ثبت، رد و لغو جواز مندرج مواد هشتاد و هفتم و نودم این قانون مطابق طرز العمل مربوط صورت میگیرد.
- (۲) اعطاء و ثبت جواز مندرج فقره یک این ماده حاوی مراحل آتی میباشد:
 - ۱- درج معلومات در دفتر ثبت عامه.
 - ۲- صدور جواز یا تصدیقنامه ثبت توسط د افغانستان بانک.
 - ۳- در مراحل مندرج اجزای (۱ و ۲) این فقره، سیستم و نوع خدمت و اشخاصیکه برای آنها جواز و تصدیقنامه صادر میگردد، مشخص میشود.
 - (۳) اشخاص آتی الذکر از شرایط اخذ جواز و ثبت مندرج مواد هشتاد و هفتم و نودم این قانون معاف میباشند:

۱- د افغانستان بانک.

۲- بانکها.

۳- سایر اشخاص بدلیل طبیعت، اندازه و موقعیت داد و ستد یا نوع مشتریان شان. این معافیت می تواند مشروط و از نظر زمانی محدود یا قسمی باشد. خدماتی که بوسیله چنین اشخاص تهیه میشود یا نمیشود، توسط د افغانستان بانک فهرست می گردد.

(۴) مجریان سیستم پرداخت و عرضه کنندگان خدمات پولی مکلف به رعایت احکام قوانین و مقررات د افغانستان بانک به طور اخص در موارد آتی میباشند:

۱- جمع آوری، ثبت و نگهداری معلومات راجع به مشتریان خود در دفاتر و دوسیه ها مطابق شرایط پیشبینی شده مربوط.

۲- ارائه معلومات مطلوبه راجع به مشتریان، اداره، داد و ستد و وضعیت مالی خود مطابق شرایط پیشبینی شده مقررات مربوط د افغانستان بانک.

(۵) در صورتیکه د افغانستان بانک تشخیص نماید که مجریان سیستم پرداخت یا عرضه کنندگان خدمات پولی یکی از احکام این قانون یا سایر مقررات را نقض کرده یا قادر به پرداخت دیون خویش نبوده یا مرتکب جرم گردیده و یا مدارکی در رابطه به تقویة اشتباه مبنی بر انجام فعالیت های جرمی وجود داشته باشد، جواز و ثبت آنها لغو می گردد.

فصل دهم

خدمات اسناد بها دار و سیستم انتقال آن

ثبت خدمات اسناد بها دار

ماده نود و دوم:

(۱) شخصیکه بصورت مستقیم یا غیر مستقیم در داد و ستد و عرضه خدمات آتی اسناد بها دار در افغانستان سهم بگیرد، مرتکب عمل غیر قانونی می گردد:

۱- خدمات خرید، فروش، تبادل، اداره، حفاظت و نگهداری و حمل و نقل اسناد بها دار.

۲- تهیه خدمات جهت تخریب اسناد بها دار یا سایر اسناد مالی.

۳- تهیه خدمات برای اداره و عملیات بازار مالی.

۴- تهیه خدمات برای سرمایه گذاری در صندوق اسناد بها دار که از پول عامه حصول شده باشد.

۵- سایر خدماتی که توسط شورای وزیران بحیث خدمات اسناد بها دار شناخته شده باشد.

(۲) شخصیکه بحیث عرضه کننده خدمات اسناد بها دار در د افغانستان بانک ثبت می شود یا مطابق حکم ماده نود و سوم این قانون از ثبت معاف می گردد، از این حکم مستثنی میباشند.

معافیت از مقررات ثبت

ماده نود و سوم:

(۱) اشخاص آتی با نظر داشت احکام ماده نود و دوم این قانون از مقررات ثبت معاف میباشند:

۱- د افغانستان بانک.

۲- بانکها.

۳- سایر اشخاص بدلائل طبیعت، اندازه و موقعیت داد و ستد یا نوع مشتریان شان.

(۲) اشخاص مندرج جزء (۳) فقره (۱) این ماده در صورتی از معافیت مستفید می گردند که د افغانستان بانک از تطبیق احکام مندرج ماده نود و نهم این قانون اطمینان حاصل نماید.

این معافیت میتواند مشروط یا از نظر زمانی محدود یا قسمی باشد.

(۳) خدمات اسناد بهادار که توسط اشخاص مندرج جزء (۳) فقره (۱) این ماده تهیه میشود یا نمیشود، توسط د افغانستان بانک فهرست می گردد.

تنظیم، نظارت و معیار های احتیاطی

ماده نود و چهارم:

(۱) د افغانستان بانک با در نظر داشت اهداف مندرج ماده نود و نهم این قانون مسؤل تنظیم و نظارت عرضه کنندگان خدمات اسناد بها دار میباشد.

(۲) د افغانستان بانک میتواند عرضه کنندگان خدمات اسناد بها دار را نظارت نموده و شرایط آتی را بالای آنها وضع نماید:

۱- رعایت مقررات احتیاطی که مطابق آن خدمات اسناد بها دار انجام می پذیرد، بشمول مقرراتیکه برای تسهیل نظارت د افغانستان بانک از عرضه کنندگان خدمات اسناد بها دار و مجریان آن جهت حفظ و نگهداری از دارائی های عامه که در امانت این عرضه کنندگان میباشد.

۲- ارائه راپور معاملاتی را که ارزش آن از حد اقل مبلغ تعیین شده تجاوز نماید، به اداره مربوطه دولت.

(۳) مبالغ و اسناد بهاداریکه مقروضیت عرضه کننده خدمات اسناد بها دار به مشتریان شان را تشکیل میدهد، از دارائی ها و اسناد بها دار که در حسابات سایر مشتریان کرایت می شود و طور مجزاً نگهداری میگردد، از وجوه یا اسناد بها دار در تادیه بدهی های سایر مشتریان یا بدهی های خود آن عرضه کننده خدمات اسناد بها دار، استفاده به عمل آمده نمی تواند.

بانکها از این حکم مستثنی میباشند.

محدودیت در عرضه عام و فروش اسناد بها دار

ماده نود و پنجم:

(۱) هیچ شخص نمی تواند به صورت مستقیم یا غیر مستقیم در رابطه به خریداری و فروش اسناد بها دار یا در عرضه خدمات آن که در دفتر ثبت عام در د افغانستان بانک ثبت نشده باشد، فعالیت نماید. حالات و شرایط استثنایی طبق مقررات مربوط تنظیم می گردد.

(۲) د افغانستان بانک میتواند شرایطی را جهت حفظ و نگهداری ثبت مندرج فقره (۱) این ماده بشمول شرایط مربوط به ارایه معلومات به عموم راجع به اسناد بها دار و صادر کنندگان آن وضع نماید.

(۳) د افغانستان بانک میتواند ثبت سند بها دار را بحیث سند بها دار منظور شده، تحت شرایط آتی لغو نماید:

۱- در صورتیکه صادر کننده سند بها دار بحیث شخصیت مستقل موجودیت خود را از دست داده یا از طرف محکمه از پرداخت دیون عاجز و ورشکسته اعلان شده باشد.

۲- در صورتیکه ارزش بازاری سند بها دار کمتر از بیست افغانی باشد.

(۴) داد و ستد سند بها داریکه ثبت نشده باشد، باطل پنداشته میشود. در صورتیکه داد و ستد تسویه شده باشد، خریدار می تواند سند بها دار را در بدل قیمت پرداخت شده به فروشنده سند بدون آنکه حق العمل، فیس و یا مصارف دیگر آن را دریافت کند، مسترد نماید.

سیستم های انتقال اسناد بها دار

ماده نود و ششم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است سیستم های سالم و مؤثر اسناد بها دار را ایجاد، نگهداری و توسعه دهد.

(۲) اشخاصیکه جواز فعالیت را از د افغانستان بانک دریافت نموده اند نمیتواند، در انتقال اسناد بها دار تشبث نمایند.

(۳) د افغانستان بانک مسوول صدور جواز، تنظیم و نظارت از سیستم های انتقال اسناد بها دار و مجریان آن می باشد.

(۴) د افغانستان بانک میتواند شرایط آتی را بالای سیستم های انتقال اسناد بها دار و مجریان آن وضع نماید:

۱- رعایت مقررات احتیاطی بشمول مقرراتی که به منظور فراهم آوری تسهیلات در امر نظارت د افغانستان بانک از سیستم های انتقال اسناد بها دار و مجریان آنها و حفظ و نگهداری دارائی های عامه که در امانت آنها قرار داده شده است.

۲- فراهم نمودن زمینه برای تطبیق حکم ماده هفتاد و هفتم قانون بانکداری (میان طرف ها و علیه تمام طرف های ثالث) در مورد قطعیت و نهائی بودن تسویه تمام فرمایشات انتقال اسناد بها دار اشخاص. بانکها از این حکم مستثنی میباشد.

۳- داشتن شرایط جهت اشتراک در سیستم انتقال اسناد بها دار.

(۵) شرایط و مقررات مندرج فقره (۴) این ماده از یک طبقه یا نوع سیستم انتقال اسناد بها دار یا عاملین اسناد بها دار با طبقه یا نوع دیگری آن متفاوت بوده میتواند.

(۶) د افغانستان بانک میتواند جهت انجام بهتر وظایف مندرج فقره (۱) این ماده اجراءات ذیل و سایر موارد که ضروری پنداشته میشود، انجام دهد:

۱- سازمان دهی، ارتقاء و اجرای سیستم های انتقال اسناد بها دار و اشتراک در آن.

۲- حفظ و نگهداری حسابات تسویه ئی برای مجریان سیستم های انتقال اسناد بهادر و عرضه کنندگان خدمات اسناد بهادر در دفاتر خود طبق شرایط و ضوابط مقررات مربوط موافقتنامه ایکه با دارندگان حساب به امضاء میرساند.

۳- ایجاد تسهیلات جهت اعطای اضافه برداشت به حسابداران در بدل رهن کافی مطابق مقررات مربوط.

(۷) د افغانستان بانک میتواند تسهیلات لازم را در رابطه به موارد آتی فراهم نماید:

۱- تأمین ارتباطات متقابل میان سیستم های تسویه اسناد بها دار د افغانستان بانک با سایر سیستم های انتقال اسناد بهادر.

۲- ایجاد و انکشاف روش های جدید و تکنالوژی پیشرفته برای انتقال اسناد بها دار به پول داخلی و اسعار.

۳- طرح و تطبیق منظم پلان های دوامدار برای رشد تدریجی سیستم انتقال اسناد بها دار در کشور.

(۸) د افغانستان بانک میتواند در مورد حفظ و نگهداری، دفتر داری و انتقال اسناد بها دار قرضه صادره توسط دولت یا د افغانستان بانک و تسویه معاملات اسناد بها دار قرضه طرز العمل لیلام آن و همچنان تنظیم امور مربوط به دلالات مقررات وضع نماید.

منع برنامه های هر می

ماده نود و هفتم:

هیچ شخص نمی تواند به صورت مستقیم یا غیر مستقیم در ایجاد، آفردهی یا آفرگیری، اعلان، تطبیق، تمویل، اداره، نظارت و رهبری برنامه که مفاد اشتراک کنندگان آن عمدتاً وابسته به ازدیاد تعداد مشترکین در برنامه و حجم سهم گیری آنها باشد، سهم بگیرد.

متفرقه

ماده نود و هشتم:

(۱) شرایط درخواست، اعطاء و رد جواز مندرج مواد نود و چهارم و نود و ششم این قانون و طرز ثبت یا لغو آن مطابق مقررات مربوط مشخص می گردد.

(۲) جواز ها و ثبت شامل مراحل آتی میباشند:

۱- درج معلومات در دفتر ثبت عامه د افغانستان بانک.

۲- صدور جواز یا تصدیق نامه ثبت از طرف د افغانستان بانک.

۳- در مراحل مندرج اجزای (۱ و ۲) این فقره سیستم و نوع خدمت و اشخاصیکه به آنها جواز و تصدیق نامه صادر میگردند، نیز شناسایی میگردند.

(۳) عرضه کنندگان خدمات اسناد بها دار و مجریان سیستم انتقال اسناد بها دار علاوه بر رعایت احکام قوانین و مقررات مربوط، مکلف به انجام امور آتی نیز میباشند:

۱- جمع آوری و نگهداری معلومات راجع به مشتریان مطابق مقررات مربوط.

۲- ارائه معلومات مطلوبه راجع به مشتریان، اداره، داد و ستد و وضعیت مالی مطابق مقررات مربوط.

(۴) د افغانستان بانک میتواند جواز و ثبت عرضه کننده خدمات اسناد بها دار یا مجری سیستم انتقال اسناد بها دار را که احکام این قانون و مقررات مربوط را نقص نماید یا عاجز از پرداخت دیون خود باشد و یا مرتکب جرم گردیده یا مدارکی مبنی بر تقویه اشتباهات در رابطه به انجام فعالیت های جرمی موجود باشد، لغو نماید.

(۵) شخصیکه به صورت مستقیم یا غیر مستقیم در رابطه به خدمت اسناد بها دار یا سیستم انتقال اسناد بها دار که ممنوع شده یا در تناقض با یکی از اهداف مندرج ماده نود و نهم این قانون فعالیت نماید یا وجوه و اسناد بها دار حاصل شده از مشتریان را به نفع یا برای حساب آنها استعمال یا اجازه استعمال آنها به طرف ثالث بدهد و یا اعمال فریب کارانه را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده، به حبسیکه از دو سال تجاوز ننماید یا جریمه نقدی که از بیست و پنجهزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء میگردند.

اشیائی که در ارتکاب جرم از آنها استفاده به عمل آمده (به شمول پول نقد) مصادره می گردد.

وظایف

ماده نود و نهم:

د افغانستان بانک مکلف است اهداف آتی را که به منظور پیشبرد وظایف مندرج این فصل به آن محول شده، برآورده سازد:

۱- جلب و گسترش اعتماد و آشنائی مردم با خدمات اسناد بهادار، سیستم انتقال اسناد بهادار و بازار مالی.

۲- حفظ و نگهداری دارائی ها و سرمایه گذاری های سرمایه گذاران در اسناد بها دار.

۳- ممانعت اشخاص از انجام خدمات اسناد بها دار جهت برآوردن هدف جرمی ایکه فریبکاری، خیانت و سوء استفاده از اطلاعات مربوط به معامله اسناد بها دار یا عواید حاصله از آنها در بر داشته باشد.

فصل یازدهم

حسابها، صورت حساب مالی، بررسیها و گزارشها

سال مالی

ماده صدم:

سال مالی د افغانستان بانک سال هجری شمسی بوده که از روز اول ماه حمل آغاز و در روز آخر ماه حوت همان سال پایان می یابد.

روش حسابداری

ماده یکصد و یکم:

د افغانستان بانک مکلف است حسابات و ریکارد های خود را در مطابقت با معیار های بین المللی حسابداری که فعالیت ها و شرایط مالی آنرا به صورت دقیق منعکس سازد، حفظ و نگهداری نماید.

صورت حساب مالی

ماده یکصد و دوم:

د افغانستان بانک مکلف است صورت حساب مالی هر سال مالی خود را که شامل بیلانس شیت، صورت حساب نفع و ضرر و سایر صورت حسابهای مربوطه است، تهیه و ترتیب نماید.

بررسی حسابات

ماده یکصد و سوم:

حسابها و ریکارد های د افغانستان بانک مطابق معیار های بین المللی، توسط بررسی های مستقل خارج از بانک که از طرف شورای وزیران تعیین میشوند، بررسی می گردد.

طبع و انتشار صورت حسابها و راپور ها

ماده یکصد و چهارم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است در اخیر هر سال مالی طی مدت سه ماه مراتب آتی را به شورای ملی ارایه نماید:

۱- کاپی صورت حساب های مالی که توسط بررسی ها تصدیق شده باشد.

۲- کاپی راپور فعالیت ها و سایر امور مربوطه سال مالی.

۳- گزارش در مورد وضع اقتصادی.

(۲) د افغانستان بانک مکلف است در اخير هر ماه طی مدت پانزده روز، پروفورمه صورت حساب های مالی خود را که حاوی تغییرات خالص در ذخایر اسعاری د افغانستان بانک در طول همان ماه میباشد، به وزیر مالیه ارایه نماید.

(۳) د افغانستان بانک بعد از ارایه پروفورمه صورت حساب های مالی و راپور مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده و سایر گزارش ها و مطالعات در باره مسائل مالی و اقتصادی را حسب لزوم دید نشر مینماید.

گزارش سیاست پولی

ماده یکصد و پنجم:

(۱) هر گاه ذخیره خالص حسابات ذخیروی د افغانستان بانک در ظرف هفت روز بیشتر از بیست فیصد سقوط کند، د افغانستان بانک مکلف است مراتب را تحریری به رئیس جمهور و وزیر مالیه گزارش دهد.

(۲) د افغانستان بانک مکلف است بعد از هر شش ماه پلان اجراءت آینده خود که مراتب آتی را در بر داشته باشد، به شورای ملی ارایه نماید:

- ۱- تشریح و توضیح دلایل اتخاذ سیاست پولی که د افغانستان بانک آنرا در طول شش ماه آینده تطبیق مینماید.
- ۲- تشریح اصولی که د افغانستان بانک برای اتخاذ و اجرای سیاست پولی خود در دو سال آینده یا مدت طولانی تری، تطبیق می نماید.
- ۳- تجدید نظر و ارزیابی از اتخاذ و اجرای سیاست پولی توسط د افغانستان بانک در مدت زمانی که شرح آخرین شش ماه گذشته سیاست پولی را در بر دارد.

فصل دوازدهم

کمیسیون حل منازعات مالی

کمیسیون

ماده یک صد و ششم:

به منظور حل منازعات مالی مندرج این قانون کمیسیونی در د افغانستان بانک تأسیس میشود که قضایای مالی مورد منازعه را قبل از رسیدگی قضائی بصورت مصالحتی حل و فصل مینماید.

صلاحیت های کمیسیون

ماده یکصد و هفتم:

- (۱) کمیسیون میتواند تصامیم و احکام آتی د افغانستان بانک را مورد تجدید نظر قرار دهد:
- ۱- تصمیمیکه در مورد رد درخواست جواز بانکی، اجازه نامه بانکی یا ثبت درخواست دهنده اتخاذ می نماید.
 - ۲- تصمیمیکه در مورد وضع قیود یا محدودیت ها بر جواز بانکی یا اجازه نامه بانکی یا ثبت وضع میگردد.

- ۳- تصمیمی که در مورد الغای ثبت جواز بانکی یا اجازه نامه بانکی اتخاذ میشود.
- ۴- تصمیمی که در مورد جبران ضرر یا مجازات مالی صادر میگردد.
- ۵- احکام صادر شده علیه شخصیکه بدون داشتن جواز یا اجازه نامه بانکی یا ثبت آن در د افغانستان بانک به فعالیتی بپردازد که مطابق احکام قانون به اخذ جواز یا اجازه نامه یا ثبت مکلف باشد.
- ۶- تصمیمی که در مورد تقرر یا تمدید دوره کار متولی اتخاذ میشود.
- ۷- سایر مواردیکه مطابق احکام قانون به کمیسیون محول میگردد.
- (۲) کمیسیون میتواند درخواست های را که جهت افتتاح یا ورشکستگی علیه بانک تقدیم میشود، بررسی و از آن نظارت نماید.

(۳) کمیسیون میتواند منازعات مالی بین ادارات مالی را بررسی و رفع نماید مشروط بر اینکه نظر به موافقت قبلی رفع منازعات صریحاً به آن محول گردیده باشد.

ترکیب کمیسیون

ماده یکصد و هشتم:

- (۱) کمیسیون حل منازعات مالی متشکل است از:
- ۱- سه نفر حقوقدان به پیشنهاد رئیس د افغانستان بانک و منظوری رئیس دولت.
 - ۲- سه نفر حسابدار مسلکی، مجرب و سابقه دار امور مالی به پیشنهاد وزیر مالیه و منظوری رئیس دولت.
 - ۳- مامورین اداری و کارمندان حسب ضرورت.
 - ۴- رئیس کمیسیون از بین اعضای حقوقدانان به پیشنهاد رئیس د افغانستان بانک و منظوری رئیس دولت تعیین میگردد.
- (۲) اعضای مسلکی کمیسیون واجد شرایط ذیل می باشند:
- ۱- تابعیت افغانستان را دارا باشند.
 - ۲- دارای شهرت نیک بوده، به جرم خیانت در امانت محکوم نگردیده باشند.
 - ۳- به حرمان از حقوق سیاسی و مدنی محکوم نگردیده باشد.
 - ۴- در جریان وظیفه به وظایف رسمی دیگر مشغول نباشند.
 - ۵- در هیچ یک از بانک ها عضویت شورای عالی و هیئت عامل را نداشته یا به حیث ناظر و یا کارمند د افغانستان بانک ایفای وظیفه نه نمایند.
 - ۶- سن آنها هنگام تقرر از (۳۵) سال کمتر نباشد.

(۳) اعضای مسلکی کمیسیون بعد از تقرر، از عهده خویش سبکدوش شده نمیوانند، مگر اینکه یکی از شرایط مندرج فقره (۲) این ماده را از دست داده یا بالاتر ارتکاب جرم خیانت از طرف محکمه با صلاحیت به انفصال یا حرمان یا طرد از ماموریت محکوم گردند.

(۴) عضو مسلکی با اكمال سن (۷۰) سالگی متقاعد میگردد و قبل از آن میتواند با درخواست کتبی نظر به معاذیر شخصی از وظیفه استعفی بدهد.

اندازه معاش، حقوق تقاعد و سایر امتیازات مالی اعضای مسلکی به پیشنهاد د افغانستان بانک و تصویب شورای وزیران تعیین میگردد.

ثبت دارائی و عدم اشتراک در حل و فصل منازعه

ماده یکصد و نهم:

- (۱) عضو مسلکی مکلف است هنگام تقرر، دارائی خود را درج فورمه ثبت دارائی نماید.
- (۲) فورمه ثبت دارائی در اخیر هر سال توسط هیئت که از طرف د افغانستان بانک، وزیر مالیه و شورای وزیران تعیین میگردد، بررسی میشود. نماینده شورای وزیران رئیس هیئت بررسی میباشد.
- (۳) هر گاه عضو مسلکی در قضیه ای که غرض حل و فصل به کمیسیون راجع گردیده است، اشتراک منافع داشته باشد، از شرکت در هیئت بررسی قضیه کتباً معذرت خواسته و از رسیدگی در زمینه اجتناب می ورزد، در چنین حالت، قضیه توسط سایر اعضاء حل و فصل میشود، در غیر آن فیصله کمیسیون باطل پنداشته میشود.
- (۴) هیچ یک از اعضای مسلکی یا کارمندان اداری کمیسیون نمیتواند تحفه یا قرصه ایرا از جانب یکی از طرفین منازعه به نام خود یا شخصیکه با او رابطه خویشاوندی تا درجه چهارم یا شرکت مالی دارند، بپذیرند.

مکلفیت های اعضای مسلکی کمیسیون

ماده یکصد و دهم:

- اعضای مسلکی کمیسیون به رعایت مراتب آتی مکلف میباشند:
- ۱- عدم افشای معلومات راجع به اسرار و وظیفه یا اطلاعاتیکه ناشی از اجراء آن راجع به سایر اشخاص بدست آورده اند، مگر به حکم قانون یا امر محکمه ذیصلاح حسب ضرورت.
 - ۲- عدم استفاده از معلومات و اطلاعات بدست آمده به نفع خویش یا سایر اشخاص یا اعطای اجازه استفاده به دیگران یا فراهم ساختن زمینه استفاده از آن.

طرز العمل و لایحه کمیسیون

ماده یکصد و یازدهم:

کمیسیون مکلف است در مدت یکماه بعد از تشکیل، طرز العمل و لایحه وظایف خویش را تدوین و غرض تصویب به شورای عالی د افغانستان بانک ارایه نماید.

احضار اشخاص به کمیسیون

ماده یکصد و دوازدهم:

کمیسیون میتواند اشخاص را در رابطه به قضیه ای که غرض حل و فصل به آن راجع گردیده، احضار و ایشانرا به ارایه اسناد و مدارک مورد ضرورت مکلف گردانند. متخلف مورد مجازات قرار میگیرد.

فیصله کمیسیون

ماده یکصد و سیزدهم:

(۱) کمیسیون حین اتخاذ تصمیم مراتب آتی را در نظر می گیرد:

۱- تصمیم کمیسیون به اکثریت آرای اعضاء اتخاذ میشود.

۲- تصمیم، مستند به دلایل و مدارک و مطابق احکام قانون صادر میگردد.

۳- تصمیم را اعضای شرکت کننده امضاء نموده و ثبت میگردد.

۴- یک نقل از تصمیم اتخاذ شده بعد از صدور رسماً به طرفین قضیه ارسال میگردد.

(۲) طرفین میتوانند در خلال پانزده روز از تاریخ اطلاع رسمی، بر فیصله صادره کمیسیون اعتراض و غرض حل و فصل منازعه به مراجع قضائی مراجعه نمایند.

(۳) در صورتیکه تصمیم کمیسیون مورد اعتراض یکی از طرفین قرار نگیرد، مانند قرار های قضائی تطبیق میگردد.

اعتراض بر تصمیم و احکام

ماده یکصد و چهاردهم:

(۱) رسیدگی به اعتراض شامل مراتب آتی میباشد:

۱- اعتراض علیه تصمیم و احکام د افغانستان بانک در خلال مدت شش ماه از تاریخ اتخاذ یا صدور آن طور تحریری از طرف شخصیکه در تصمیم یا حکم از وی نامبرده شده، به کمیسیون ارایه میگردد.

۲- اعتراض حاوی توضیح دلایل مشخص مبنی بر ابطال یا تعدیل تصمیم یا حکم صادر شده، می باشد.

۳- مسوول اداری کمیسیون، اعتراض وارده را به رئیس کمیسیون ارائه و تاریخ انعقاد جلسه را به طرفین کتباً ابلاغ و یک نسخه آنرا به د افغانستان بانک می فرستد.

۴- کمیسیون در احوال آتی تصمیم یا حکم اتخاذ شده را باطل یا تعدیل می نماید:

- در صورتیکه د افغانستان بانک در اتخاذ تصمیم یا صدور حکم از حدود صلاحیت های قانونی خویش تجاوز نموده باشد.

- در صورتیکه د افغانستان بانک در اجراءات خویش مبنی بر اتخاذ تصمیم یا صدور حکم مقررات و طرز العمل های مربوط را رعایت ننموده باشد.

۵- کمیسیون حین اتخاذ تصمیم مبنی بر ابطال یا تعدیل تصامیم یا احکام د افغانستان بانک، مراتب آتی را رعایت مینماید:

۱- تصریح دلایل مندرج جزء (۴) این ماده و طرق اصلاح آن.

- تعیین تاریخ نهائی به منظور تعمیم اتخاذ شده کمیسیون.

در صورتیکه د افغانستان بانک حسب تصمیم کمیسیون اجراءات ننماید، تصمیم اتخاذ شده عملی می گردد.

(۲) تصامیم اتخاذ شده و احکام صادره د افغانستان بانک تا زمانی نافذ میباشد که از طرف کمیسیون، حکم مبنی بر ابطال یا تعدیل آن صادر نشده یا مدت اعتبار آن منقضی نگردیده باشد.

(۳) تصمیم یا حکم د افغانستان بانک در مورد قضیه ای که مطابق تصمیم کمیسیون مبنی بر ابطال یا تعدیل، مجدداً اتخاذ یا صادر میشود، دوباره مورد اعتراض قرار گرفته میتواند.

فصل سیزدهم

احکام متفرقه

حق تقدم

ماده یکصد و پانزدهم:

(۱) د افغانستان بانک بمنظور حصول طلبات خود اعم از پول نقد و ساير دارائيهای که در حساب خود يا مديون مربوطه نگهداری مينمايد، حق تقدم دارد، اين دارائي ها ميتواند بصورت رهن برای تضمين طلبات د افغانستان بانک باشد، در صورتیکه طلبات بسر رسیده و قابل پرداخت باشند د افغانستان بانک از آن در مجرائی و حصول طلبات خود استفاده مينمايد. دارائي های بانکها که منحيث ذخاير الزامی از طرف د افغانستان بانک نگهداری ميشوند، از اين حکم مستثنی ميشود.

(۲) د افغانستان بانک ميتواند از حق تقدم خويش صرف با برداشت وجوه نقدی و فروش ساير دارائيهای مديونين در بدل قيمت مناسب و مجرائی ماحصل فروش آن بعد از کسر مصارف مربوط، در طلبات استفاده نمايد.

طلب رقابتي بشمول طلب مالکيت يا ساير حقوق اکتسابی قبلی، نمی تواند مانع حق تقدم د افغانستان بانک گردد، مگر اينکه ثابت گردد که مامورين د افغانستان بانک ميدانستند که اين دارائيه متعلق به مديون مربوطه نمی باشد.

فعاليتهاي ممنوعه

ماده یکصد و شانزدهم:

(۱) د افغانستان بانک به استثنای مواردیکه اين قانون برایش تفويض صلاحيت نموده است، نمیتواند فعاليت های آتی را انجام دهد:

۱- اعطای کمک مالی بشکل قرضه مستقیم، کمک بلاعوض تعهد مشروط، يا خريد قرضه، مشارکت در قرضه يا سند ديگر بدهکاری يا بشکل قبول قرضه يا بدهی مشروط يا ساير اشکال و يا اشتراک در ساير فعاليت های بانکی مندرج قانون بانکداری.

۲- اشتراک در تجارت و خريداري سهام مؤسسه مالی يا بصورت ديگری که منافع مالکيت در هر گونه تشبث مالی، تجارتي، زراعتی، صنعتی يا ساير تعهدات داشته باشد.

۳- دستيابی از طريق خريداري، اجاره يا نحو ديگر به حق مالکيت در اموال غير منقول. مگر اينکه بمنظور اجرای وظائف اداری و فعاليتهاي خود و يا برای اسکان کارکنان مربوط يا کمک به ساير نیازمندی های مشابه مطابق احکام اين قانون صورت گرفته باشد.

(۲) د افغانستان بانک ميتواند فعاليت های آتی را انجام دهد:

۱- اعطای قرضه يا اجازه داشتن سهم مالکيت يا اشتراک به سازمانی که در امور مربوط به وظائف و مکلفيت های د افغانستان بانک فعاليت مينمايد.

۲- حصول تکتانه یا حقوقی که در جریان قرضه، قابل پرداخت به د افغانستان بانک باشد مشروط بر اینکه تکتانه ها یا حقوق، قابل فروش بوده و یا بنحو دیگری مصرف شده بتواند.

۳- تأسیس صندوق تقاعد یا موارد مشابه برای منفعت یا مصونیت کارکنان د افغانستان بانک، وابستگان و یا نمایندگان آنها و پرداخت تمام و یا قسمتی از این مصارف طبق شرایط معینه.

۴- ایجاد پروگرام قرضه برای کارکنان مربوط بمنظور تهیه مسکن، صحت و تعلیم و تربیه آنها و اعضای خانواده های شان.

جمع آوری اطلاعات احصائیوی

ماده یکصدو هفدهم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است بمنظور پیش برد اهداف و وظایف خود اطلاعات احصائیوی لازم را از مراجع ذیصلاح کشور و یا مستقیماً از نماینده گان اقتصادی بدست آورده و در این زمینه با مراجع ذیصلاح سایر کشور ها یا سازمان های بین المللی همکاری نماید.

(۲) د افغانستان بانک مکلف است بمنظور هماهنگ نمودن و تنظیم لوائح و اسلوبهای مربوط به جمع آوری، تدوین و پخش احصائیه ها در ساحات تخصص خویش سهم بگیرد.

(۳) د افغانستان بانک اطلاعات احصائیوی، نحوه تهیه، اشخاص تهیه کننده این اطلاعات و سیستم محرمانه اطلاعات احصائیوی تهیه شده برای د افغانستان بانک را طبق مقررات تعیین می نماید.

(۴) د افغانستان بانک میتواند بانکهای را که در کشور فعالیت مینماید مکلف به ارائه راپور های سالانه، ربع وار یا راپورهای با فاصله زمانی کمتر که در برگیرنده احصائیه های پولی، راپور عوائد و مصارف، قرضه های صعب الحصول، خسارات ناشی از قرضه ها و تدارکات، بیلانس خالص اسعار و نرخ تکتانه و سایر راپور های فعالیت های خود، نماید.

د افغانستان بانک مکلف است احصائیه ها را در مطابقت با معیار ها و روش های بین المللی تدوین نماید.

(۵) د افغانستان بانک میتواند مؤسسات مالی غیر بانکی و نمایندگان آنها را که در کشور فعالیت می نماید، به تهیه و ارائه راپور های سالانه، ربع وار یا راپور های احصائیوی با فواصل زمانی کمتر مکلف نماید.

(۶) د افغانستان بانک مکلف است ارقام احصائیوی جمع آوری شده از بانکها و دیگر ادارات پولی را مطابق نیاز های سیاست گذاری بمنظور آگاهی عامه و انجام مسوولیت هایش در قبال ادارات بین المللی تهیه و تریب نماید.

(۷) د افغانستان بانک میتواند بمنظور پیشبرد وظایف و مسوولیت های نظارتی، سیاست گذاری و احصائیوی خویش بانکها، نماینده گان و سایر ادارات پولی را به تهیه و ارائه معلومات در مورد معاملات خاص افراد یا شرکت های شان مکلف نماید.

(۸) د افغانستان بانک مکلف است قبل از انتشار معلومات احصائیوی که در اثر آن روابط تجارتي اشخاص و تشبثات، به عامه مردم افشاء میشود موافقه کتبی آنها را اخذ نماید.

(۹) د افغانستان بانک میتواند راجع به محرمیت ریکارد های بانکی و پولی برای نظارت کنندگان و سایر مراجع ذیصلاح جهت انجام وظایف رسمی شان، در مورد معاملات، افراد و شرکت های خاص، معلومات تهیه نماید.

(۱۰) د افغانستان بانک میتواند علیه بانکها، ادارات پولی و نمایندگان (ایجنت ها) و اداره آنها در صورت تهیه معلومات نامکمل، تاخیر در راپور دهی، عدم راپور دهی، راپوردهی غیر مؤثّق از طرف آنها، تعزیرات وضع نماید.

(۱۱) شخصیکه بموجب حکم این ماده مؤظف به تهیه معلومات احصائیوی به د افغانستان بانک می گردد، مکلف به تهیه و ارایه اطلاعات مطابق شرایط مقررات مربوط میباشد. اهمال از تهیه اطلاعات احصائیوی جرم شناخته شده مرتکب آن به حبسی که از شش ماه تجاوز نه نماید یا جریمه نقدی که از دوازده هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء می گردد.

مصنویتها

ماده یکصدو هجدهم:

(۱) اعضای شورای عالی، رئیس کل، معاون، ناظر کل، کارکن یا نماینده د افغانستان بانک یا متولی و مدیر تصفیه که طبق احکام این قانون یا قانون بانکداری مقرر میگردند، مسؤول جبران خساره ناشی از عمل یا اشتباه شان حین اجرای وظیفه نمیباشند مگر اینکه اعمال شان ناشی از سوء نیت باشد.

(۲) د افغانستان بانک از پرداخت مالیات و محصولات ذیل معاف می باشد:

۱- مالیات بر عایدات یا منافع.

۲- مالیات املاک شخصی بر دارایی ها.

۳- مالیات بر انتقال وجوه یا سایر معاملات مالی.

۴- مالیاتی که به شکل صکوک بر صدور اسناد بها دار و بانکوتها وضع می گردد.

۵- محصولات گمرکی، محصولات وارداتی، مالیات فروش، مالیات بر ارزش اضافه شده بر توريد طلا، بانکوتها و سکه هایکه به د افغانستان بانک انتقال داده می شوند.

۶- مالیات فروش بر ذخایر داخلی طلا، بانکوتها و سکه ها.

(۳) د افغانستان بانک در رابطه به پرداخت مالیات بر دارائی های منقول تابع احکام قوانین نافذه بالای سایر وزارت ها و ادارات میباشد.

(۴) د افغانستان بانک مکلف به پرداخت سایر مالیات و محصولات می باشد، مگر اینکه قانون طور دیگر حکم نموده باشد.

ماده یکصد و نهم:

- (۱) د افغانستان بانک مکلف است، اهداف محوله را مطابق احکام قانون برآورده سازد.
- (۲) د افغانستان بانک مکلف است، تصامیم خویش را مطابق احکام قانون طور بی طرفانه اتخاذ نماید.
- (۳) د افغانستان بانک مکلف است حین وضع محدودیت ها در انجام فعالیت و تهیه خدمت، تناسب منافع را در نظر داشته باشد.

حسابات امانی

ماده یکصد و بیستم:

د افغانستان بانک میتواند به منظور اداره و نگهداری مبالغ اعطاء شده خارجی به دولت یا سایر ادارات و مؤسسات دولتی، مطابق شرایط موافقت نامه حسابات امانی را در دفاتر خود افتتاح نماید. دارائی های ثبت شده این حسابات به عوض بدیهی های ثبت شده آن قابل استفاده بوده یا مطابق شرایط موافقتنامه در این زمینه اجراءات صورت میگیرد. سایر دارائی ها به عوض بدهی ها قابل استفاده نمی باشد.

د افغانستان بانک میتواند در مقابل اداره این حساب ها حق الزحمه اخذ نماید.

اشخاص فاقد جواز و ثبت

ماده یکصد و بیست و یکم:

- (۱) د افغانستان بانک میتواند به منظور تفتیش و بازرسی حساب ها، دفاتر و سایر ریکارد های ثبت، در صورت ضرورت جبراً وارد دفاتر اشخاصیکه بدون جواز و ثبت فعالیت مینماید، گردد. در این صورت مراجع امنیتی مربوط مکلف اند با د افغانستان بانک همکاری نمایند.
 - (۲) در صورتیکه شخص یا مؤسسه بدون داشتن جواز و ثبت فعالیت نماید، د افغانستان بانک بمنظور توقف این فعالیت ها در طی یک هفته، برای وی دستور میدهد. در صورت تخلف د افغانستان بانک موضوع را به کمیسیون حل منازعات مالی محول مینماید.
- کمیسیون میتواند امر ضبط دارائیهها، دفاتر و اسناد متخلف توسط د افغانستان بانک، را صادر نماید. کمیسیون مکلف است طی مدت یک هفته از طرف های ذیربط، غرض اشتراک در جلسه رسیدگی، دعوت بعمل آورد.
- در ختم رسیدگی کمیسیون میتواند مطابق احکام قانون بانکداری امر به لایام دارائیههای شخص داده و یا ضبط را لغو نموده و د افغانستان بانک را مکلف به جبران خساره نماید.
- در صورت انحلال، عایدات حاصله جهت پرداخت مصارف کمیسیون و سایر مصارف د افغانستان بانک ودایع امانت گذاران به ترتیب ترجیح توزیع میگردد. سایر دارائی ها به مالکین مسترد یا ضبط می گردد.

تخلفات

ماده یکصد و بیست و دوم:

هر تخلف ازین قانون که جزای آن بطور دیگری مشخص نگردیده باشد، در مطابقت با ماده پنجد و بیستم قانون جزا بحیث جرم قباحت و در صورت عدم موجودیت چنین مقررات بمثابة تخلف از ماده چهار صد و هفتاد و هشت قانون جزا تلقی گردید، قابل تعقیب عدلی میباشد.

وضع مقررات

ماده یکصد و بیست و سوم:

د افغانستان بانک میتواند بمنظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقررات وضع نماید.

فصل چهاردهم

احکام انتقالی

مرعی الاجراً بودن قراردادها و معاملات

ماده یکصد و بیست و چهارم:

قرارداد، فروش، برات، حجت، سند یا سند بها دار، معامله، موضوع یا چیزی که مربوط به پول یا شامل پرداخت یا مکلفیت پرداخت به پول باشد، در صورتیکه قبل از انفاذ این قانون شروع یا تحقق پذیرفته باشد، مرعی الاجرا پنداشته میشود.

خدمات بانکداری تجاری

ماده یکصد و بیست و پنجم:

در صورتیکه در سایر نقاط کشور خدمات بانکی تجاری توسط بانکها ممکن نباشد، د افغانستان بانک میتواند این خدمات را برای مدت دو سال برای دارندگان حساب های تجاری در دفاتر خود که مشغول داد و ستد های تجاری فعال میباشد، عرضه نماید.

در صورتیکه بانک قادر به انجام خدمات بانکی تجاری در یک منطقه گردد، د افغانستان بانک می تواند با اطلاع کتبی به مشتریان به عرضه این خدمات بانکی تجاری خاتمه داده و حساب های آن را مسدود نماید. عرضه یا عدم عرضه خدمات بانکی تجاری مطابق این ماده نمیتواند تأثیری بر اعتبار موافقتنامه های تکمیل شده توسط د افغانستان بانک جهت عرضه این خدمات داشته باشد.

کمیته مستقل بررسی

ماده یکصد و بیست و ششم:

در خلال مدت یکماه بعد از تاریخ انفاذ این قانون یک کمیته مستقل مرکب از متخصصین داخلی و بین المللی بشمول بررسها، متخصصین بانکداری مرکزی و عندالزوم سایر متخصصین تشکیل می گردد تا تمام دارایی ها و بدهی های د افغانستان بانک بشمول دارائی ها و بدهی های مشروط، سهام د افغانستان بانک در تصدیهای دولتی و دارائی های د افغانستان بانک بشمول وجوه نقدی و طلای موجود در حسابات خارجی آن را تعیین و ارزیابی نماید و یک بیلانس شیت را که در مطابقت با معیار های بین المللی حساب رسی توسط بررسهای مستقل بیرونی بررسی گردیده باشد، تصویب نماید.

در خلال پنج ماه از تاریخ تأسیس آن، کمیته به اساس این معلومات در موارد ذیل پیشنهادات خود را ارایه مینماید:

- ۱- میزان سرمایه مجاز د افغانستان بانک.
- ۲- میکانیزم تخصیص وجوه به حسابهای ذخیره یی د افغانستان بانک.
- ۳- پروسه به فروش رسانیدن یا رها کردن سهام د افغانستان بانک در تصدی های دولتی و رديابی سایر دارایی های غیر مرتبط.
- ۴- مقروضیتهای حکومت گذشته از د افغانستان بانک.

حسابهای اسعاری برای تصدیها

ماده یکصد و بیست و هفتم:

د افغانستان بانک مکلف است در خلال مدت شش ماه بعد از انفاذ این قانون بصورت یکجانبه تمام حسابات را که به نمایندگی از تصدی های داخلی در موسسات مالی خارجی افتتاح نموده و نگهداری می شوند، مسدود و منحل ساخته و تمام موافقتنامه های قابل تطبیق بر این حسابها فسخ و مجموع خالص دارائی های باقیمانده این حسابها را به دولت باز گرداند، محاسبه مبلغ مجموع خالص این دارائی ها عبارت از جمع کل دارائی های تمام این حسابها بعد از وضع نمودن مبلغ مجموع بدهی های این تصدی ها در رابطه با این حسابها از د افغانستان بانک به افغانی میباشد. جهت محاسبه مبلغ مجموعی خالص دارائی های یک حساب فقط نرخ مبادله داده شده همان روز مدار اعتبار میباشد.

در صورتیکه مبلغ مجموعی خالص دارائی ها منفی باشد، دولت این مبلغ را در خلال شش ماه پس از دریافت اطلاعیه د افغانستان بانک پرداخت مینماید.

تجدید جواز

ماده یکصد و بیست و هشتم:

اشخاص مکلف اند بعد از انفاذ این قانون در ظرف شش ماه جهت تجدید جواز به د افغانستان بانک درخواست دهند.

در صورت رد درخواست جواز قبلی لغو می گردد.

معرفی یک عضو شورای عالی توسط وزیر مالیه

ماده یکصد و بیست و نهم:

در جریان سه سال اول بعد از انفاذ این قانون تقرر یکی از اعضای شورای عالی د افغانستان بانک (به استثنای رئیس کل و معاون اول)، به اساس پیشنهاد وزیر مالیه، صورت می گیرد.

تعلیق اصل تابعیت

ماده یکصد و سی ام:

در خلال دو سال اول بعد از انفاذ این قانون، ضرورت داشتن تابعیت افغانستان بمنظور عضویت در شورای عالی و هیئت عامل بحالت تعلیق قرار می گیرد.

تأخیر نفاذ مواد متعلق به فعالیتهای سیاسی

ماده یکصد و سی و یکم:

احکام فقره (۵) ماده چهارم و جز (۸) فقره (۱) ماده دوازدهم در رابطه به فعالیتهای سیاسی در اولین روز اداره ایکه جانشین دولت انتقالی اسلامی افغانستان میگذرد، نافذ می گردد.

تطبیق تدریجی مقررات احتیاطی

ماده یکصد و سی و دوم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است تدابیر احتیاطی که به موجب این قانون و قانون بانکداری ضروری پنداشته میشود، مقررات وضع و آنرا طی مدت سه سال بعد از انفاذ این قانون تدریجاً تطبیق نماید.

(۲) در صورتیکه د افغانستان بانک قادر به انجام وظایف نظارتی خود نباشد، میتواند صرافان اسعار، مجریان سیستم پرداخت، تهیه کننده گان خدمات پولی و اسناد بها دار و سایر اشخاصیکه به موجب این قانون و قانون بانکداری د افغانستان بانک صلاحیت نظارت بر آنها را دارد، از حکم فقره (۱) این ماده معاف نماید.

حکم در مورد تقرر اعضای شورای عالی

ماده یکصد و سی و سوم:

در صورت عدم موجودیت شورای ملی، اعضای شورای عالی د افغانستان بانک توسط رئیس جمهور افغانستان مقرر می شوند.

انفاذ

ماده یکصد و سی و چهارم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ در جریده رسمی نشر گردد و با انفاذ آن قانون پول و بانکداری منتشره جریده رسمی شماره (۷۷۰) مؤرخ ۱۳۷۷/۸/۱۶ و سایر اسناد تقنینی مربوط و احکام مغایر ملغی پنداشته میشود.